

ΑΝΩΤΑΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

<< ΟΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΕΠΕΛΘΕΙ
ΣΤΟΥΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΦΟΡΟΥ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ
ΑΞΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟ 2010 ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2015 >>

<<THE AMANBEMENTS THAT HAVE OCCURRED TO
VALUE ADDER TAX FROM 2010 UNTIL 2015>>

ΠΑΝΤΙΩΡΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΑΜ (14781)

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΙΜΠΡΙΞΗ ΕΛΕΝΗ

ΜΑΙΟΣ 2016

ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ο / Η κάτωθι υπογεγραμμένος / η .....ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΠΑΝΤΙΩΡΑ....., του .....ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ....., του φοιτητής του Τμήματος.....ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ....., του Α.Ε.Ι. Πειραιά Τ.Τ., πριν αναλάβω την εκπόνηση της Πτυχιακής Εργασίας μου, δηλώνω ότι ενημερώθηκα για τα παρακάτω :

«Η Πτυχιακή Εργασία (Π.Ε) αποτελεί προϊόν πνευματικής ιδιοκτησίας τόσο του συγγραφέα, όσο και του Ιδρύματος και θα πρέπει να έχει μοναδικό χαρακτήρα και πρωτότυπο περιεχόμενο.

Απαγορεύεται αυστηρά οποιοδήποτε κομμάτι κειμένου της να εμφανίζεται αυτούσιο ή μεταφρασμένο από κάποια άλλη δημοσιευμένη πηγή. Κάθε τέτοια πράξη αποτελεί προϊόν λογοκλοπής και εγείρει θέμα Ηθικής Τάξης για τα πνευματικά δικαιώματα του άλλου συγγραφέα. Αποκλειστικός υπεύθυνος είναι ο συγγραφέας της Π.Ε, ο οποίος φέρει και την ευθύνη των συνεπειών, ποινικών και άλλων, αυτής της πράξης.

Πέραν των όποιων ποινικών ευθυνών του συγγραφέα, σε περίπτωση που το Ίδρυμα του έχει απονείμει Πτυχίο, αυτό ανακαλείται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Η Συνέλευση του Τμήματος με νέα απόφασή της, μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου, του αναθέτει εκ νέου την εκπόνηση Π.Ε με άλλο θέμα και διαφορετικό επιβλέποντα καθηγητή. Η εκπόνηση της εν λόγω Π.Ε πρέπει να ολοκληρωθεί εντός τουλάχιστον ενός ημερολογιακού 6μήνου από την ημερομηνία ανάθεσής της. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στο άρθρου 18, παρ. 5 του ισχύοντος Εσωτερικού Κανονισμού.»

Ο Δηλών

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΠΑΝΤΙΩΡΑ

Ημερομηνία

31/05/2016

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	5-6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1:ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΦΠΑ	7-8
1.1 ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΦΠΑ	7
1.2 ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥ ΦΠΑ	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟ ΦΠΑ	9-30
2.1 ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΦΠΑ ΜΕΣΑ ΣΤΟ 2010	9
2.1.1 ΝΟΜΟΣ 3833/15 ΜΑΡΤΙΟΣ 2010	9-13
2.1.2. ΝΟΜΟΣ 3842/23 ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2010	13-14
2.1.3 ΝΟΜΟΣ 3899/17 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2010	14
2.2 ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟ ΦΠΑ ΚΑΤΑ ΤΟ 2011	15-17
2.2.1 ΝΟΜΟΣ 3986/1 ΙΟΥΛΙΟΣ 2011	16-17
2.3 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΦΠΑ ΚΑΤΑ ΤΟ 2012	18
2.3.1 ΝΟΜΟΣ 4093/12.11.2012	18
2.4 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΦΠΑ ΚΑΤΑ ΤΟ 2013	18-19
2.4.1ΠΟΛ1189/2015	18-19
2.5 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟΥΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΦΠΑ ΚΑΤΑ ΤΟ 2014	20
2.5.1 ΠΟΛ 1214/2014	20
2.6 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΦΠΑ ΚΑΤΑ ΤΟ 2015	21
2.6.1 ΠΟΛ 1126/2015	21
2.6.2 ΝΟΜΟΣ 4344.2015	21-27
2.6.3 ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ ΦΠΑ ΚΑΤΑ ΤΟ 2015	27-28
2.6.4 ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΛΛΑΓΗ ΦΠΑ ΣΤΑ ΝΗΣΙΑ	28-30

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΕΠΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΦΠΑ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	30-35
3.1 ΕΠΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΛΩΣΗ	30
3.1.1 ΕΠΠΤΩΣΗ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	30-31
3.1.2 ΕΠΠΤΩΣΗ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΣΤΑ ΝΗΣΙΑ	31-32
3.2 ΕΠΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ	32-34
3. 3 ΕΠΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΥΞΗΣΗΣ ΤΟΥ ΦΠΑ ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	34-35
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΦΠΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ	35-42
4.1 ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΦΠΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ	35-40
4.2 ΤΑ ΕΛΛΕΙΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΦΠΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ	40-42
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	43
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	44-45

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ορμώμενη των δυνατοτήτων που μου παρασχέθηκαν από το τμήμα λογιστικής κλήθηκα να διεκπεραιώσω την εργασία με θέμα : **“Οι αλλαγές που προέκυψαν στο ΦΠΑ από το 2010 έως 2015.”** Η εν λόγω εργασία με βοήθησε να κατανοήσω την αξία της εφαρμογής του φόρου προστιθέμενης αξίας για το κράτος καθώς επίσης και τον καθοριστικό ρόλο που διαδραματίζει στην ελληνική οικονομία. Παράλληλα μου έδωσε την ευκαιρία να διαπιστώσω τον τρόπο εκπόνησης μιας άρτιας ακαδημαϊκής εργασίας. Η διεξαγωγή της συντέλεσε στο να αποκομίσω νέες ιδέες, πλούσιες εμπειρίες, απαραίτητες για τη μελλοντική επαγγελματική μου σταδιοδρομία. Η αναζήτηση δεδομένων από βιβλιοθήκες, τράπεζες, υπουργεία καθώς και από το διαδίκτυο, αποτέλεσαν πηγή τροφοδότησης της σκέψης. Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να ευχαριστήσω την επιστημονικό υπεύθυνο κ. Ιμπριζή για την ευκαιρία που μου έδωσε να ασχοληθώ με το χώρο του φόρου προστιθέμενης αξίας καθώς επίσης και για την σημαντική συμβολή της για την αποπεράτωση της εργασίας.

Η παρούσα πτυχιακή εργασία έχει σκοπό την πληρέστερη ανάλυση της διαχρονικής εξέλιξης των συντελεστών του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας από το 2010 έως το 2015 και χωρίζεται σε τέσσερα κεφάλαια

Στο πρώτο κεφάλαιο πραγματοποιείται ανάλυση του ορισμού και των βασικών μορφών με τις οποίες εφαρμόζεται ο ΦΠΑ με απώτερο σκοπό την κατανόηση της έννοιας του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας.

Στο δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζονται οι αλλαγές που πραγματοποιήθηκαν στο ΦΠΑ διαχρονικά από το 2010 μέχρι το 2015. Συγκεκριμένα γίνεται μια ανάλυση στο καθεστώς ΦΠΑ που επικρατούσε στη χώρα μας καθώς επίσης και των αποφάσεων που συντέλεσαν στην αλλαγή του κατά έτος.

Στο τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζονται οι επιπτώσεις της εξέλιξης των τιμών των συντελεστών του Φόρου Προστιθέμενης αξίας στους τομείς της οικονομίας.

Συγκεκριμένα παρουσιάζονται οι επιπτώσεις της εξέλιξης των τιμών του στην κατανάλωση, στον τουρισμό και στις επιχειρήσεις.

Στο τέταρτο κεφάλαιο γίνεται ανάλυση των τιμών των συντελεστών του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας που επικρατούν στις χώρες που ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στη συνέχεια παρουσιάζονται τα συμπεράσματα από τη σύγκριση των συντελεστών ΦΠΑ που επικρατούν στην Ελλάδα με τους συντελεστές που επικρατούν στις άλλες Ευρωπαϊκές Χώρες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΦΠΑ

1.1 ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΦΠΑ

Ο φόρος προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) είναι ένας έμμεσος φόρος κατανάλωσης που καταβάλλεται υποχρεωτικά από τα φυσικά και νομικά πρόσωπα ενός κράτους που ασκούν οικονομική δραστηριότητα στην επικράτεια του χωρίς ειδική αντιπαροχή από αυτό. Εφαρμόζεται εναρμονισμένα σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, σύμφωνα με σχετική κοινοτική οδηγία τα κράτη μέλη οφείλουν να ενσωματώσουν στο εθνικό τους δίκαιο. Ο ΦΠΑ είναι ανεξάρτητος από το ύψος της συναλλαγής .

Ο ΦΠΑ αντικατέστησε μια σειρά από έμμεσους γενικούς και ειδικούς φόρους όπως ο Φόρος Κύκλου Εργασιών, το μεγαλύτερο μέρος του Χαρτοσήμου, το φόρο δημοσίων θεαμάτων, το φόρο καπνοβιομηχανικών προϊόντων, το φόρο(με συντελεστή 3%) επί των εσόδων των επιχειρήσεων μεταφοράς προσώπων εντός της χώρας με πλωτά μέσα, το φόρο ζάχαρης, το φόρο αμυλοσιροπίου, το φόρο του ΑΝ 843/1948 επί των αποδοχών των εργατών και υπαλλήλων των βιομηχανιών και βιομηχανικών επιχειρήσεων, το φόρο κηρωδών υλών και το φόρο του ΑΝ 156/1967.

Αποτελεί βασική πηγή εσόδων για το κράτος και διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην κάλυψη των δημοσίων δαπανών του. Επιβλήθηκε στην Ελλάδα την 1.1. 1987 με το ν. 1642/1986(φ.ε.κ 125^α) ο οποίος ενσωμάτωσε τις διατάξεις της 6^{ης} κοινοτικής οδηγίας ΦΠΑ (77/388/ΕΟΚ).

Ο αρχικός νόμος για το ΦΠΑ υπέστη πολλές τροποποιήσεις οι οποίες κωδικοποιήθηκαν σε ενιαίο κείμενο με το ν. 2856/00 9(Φ.ε.κ 248^Α) ο οποίος αποτελεί τον κώδικα ΦΠΑ και ο οποίος έχει υποστεί από το 2000 πάνω από 30 νομοθετικές τροποποιήσεις .

1.2 ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥ ΦΠΑ

Ανάλογα με τις φύση των δαπανών που καλύπτει ο ΦΠΑ διακρίνουμε τις ακόλουθες μορφές :

Φόρος προστιθέμενης αξίας καταναλωτικής μορφής. Η μορφή αυτή του ΦΠΑ καλύπτει την προστιθέμενη αξία που επιβάλλεται μόνο στα καταναλωτικά αγαθά με αποτέλεσμα να μην επιβαρύνει τις υπόλοιπες μορφές δαπάνης στην οικονομία. Πιο συγκεκριμένα η μορφή αυτού του φόρου απαλλάσσει τις δαπάνες για επενδύσεις.

Φόρος προστιθέμενης αξίας εισοδηματικής μορφής. Αυτή η μορφή του ΦΠΑ καλύπτει τις δαπάνες που δημιουργούν εθνικό εισόδημα και οι οποίες λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του. Επομένως, με τη μορφή του συγκεκριμένου φόρου καλύπτονται από το δημόσιο τόσο οι δαπάνες για κατανάλωση όσο και οι δαπάνες για επενδύσεις στην καθαρή αξία τους που προκύπτει ύστερα από αφαίρεση των αποσβέσεων των επενδύσεων.

Φόρος προστιθέμενης αξίας ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος. Ο ΦΠΑ με τη μορφή που αναφέρεται καλύπτει τις δαπάνες που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος.

Φόρος προστιθέμενης αξίας στην εργασία.

Ο συγκεκριμένος φόρος έχει καταργηθεί και δεν εφαρμόζεται σήμερα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 : ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΤΟΥ ΦΠΑ

2.1 ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΦΠΑ ΜΕΣΑ ΣΤΟ 2010

Οι συντελεστές ΦΠΑ αγαθών και υπηρεσιών μέχρι τον Μάρτιο του 2010 ήταν οι ακόλουθοι τρεις

- Ο κανονικός συντελεστής ΦΠΑ ανερχόταν στο 19%
- Ο μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ ήταν 9%
- Ο χαμηλός συντελεστής ΦΠΑ ανερχόταν στο 4.5%

Ωστόσο στα νησιά του Αιγαίου και ειδικότερα για τους νομούς Λέσβου, Χίου, Σάμου, Δωδεκανήσου, Κυκλάδων και τα νησιά του Αιγαίου, Θάσο, Σαμοθράκη, Βόρειες Σποράδες και Σκύρο αντιστοιχεί μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ κατά 30% το οποίο σημαίνει ότι οι συντελεστές ΦΠΑ ανέρχονται στο 13% ο κανονικός συντελεστής και ο μειωμένος συντελεστής είναι 6%.

Από το Μάρτιο του 2010 οι αλλαγές που επήλθαν στους συντελεστές ΦΠΑ είναι συνεχείς και είναι οι ακόλουθοι:

2.1.1 Ν. 3833/15 Μάρτιος 2010 (ΦΕΚ 40^Α)

Σύμφωνα με το συγκεκριμένο νόμο ο φπα προσαρμόζεται στο 21% από 19% που ίσχυε ως τότε στη φορολογητέα αξία. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να μεταβληθεί ο συντελεστής ΦΠΑ στους τομείς ένδυσης, υπόδησης, τηλεπικοινωνίες, έπιπλα, είδη οικιακής χρήσης, αυτοκίνητα, μοτοσικλέτες, μεταφορές, καύσιμα, οικοδομικά υλικά,

τσιγάρα, αλκοολούχα ποτά, ακίνητα, ηλεκτρικές και ηλεκτρονικές συσκευές, κοσμήματα. Ακόμα ο μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ τροποποιήθηκε στο 10% από το 9% και αυτό επιβάλλεται στα εξής: τρόφιμα, μη αλκοολούχα ποτά, ενέργεια, φυσικό αέριο, διαμονή σε ξενοδοχεία, εστιατόρια, καφενεία, ζαχαροπλαστεία, εισιτήρια μεταφορικών μέσων, επισκευές παλαιών κατοικιών (παροχή υπηρεσιών από υδραυλικούς, ηλεκτρολόγους) .

Ο χαμηλός συντελεστής ΦΠΑ διαμορφώνεται στο 5% από το 4.5% που ίσχυε μέχρι τότε και αυτό συμβαίνει στα ακόλουθα εφημερίδες, περιοδικά, βιβλία και θέατρα. Τέλος οι συντελεστές φπα άλλαξαν και στα νησιά όπου ίσχυαν πιο χαμηλοί συντελεστές. Πιο συγκεκριμένα από το 13% που ήταν αυξήθηκε στο 15% και ο χαμηλός συντελεστής που ήταν 6% αυξήθηκε κατά μια(1) μονάδα και πήγε στο 7%.

Οι τροποποιήσεις που επέφερε η αλλαγή αυτή του ΦΠΑ επηρεάζει και τα πιστωτικά τιμολόγια αφού σε πιστωτικά τιμολόγια που εκδίδονται μετά τις 15/03/2010 και αφορούν συναλλαγές πριν από αυτήν την ημερομηνία θα υπολογίζεται ο ΦΠΑ με τους νέους αυξημένους συντελεστές ΦΠΑ. Η αντιμετώπιση θα είναι διαφορετική όταν θα θέλουμε να εκδώσουμε Ειδικό Ακυρωτικό Σημείωμα Στο οποίο θα πρέπει να αναγράφεται ο ίδιος συντελεστής ΦΠΑ που είχε η αρχική συναλλαγή ανεξαρτήτως ημερομηνία έκδοσης του δεδομένο ότι στην περίπτωση αυτή ακυρώνεται η συναλλαγή στο σύνολο της. Για την καλύτερη κατανόηση της παραπάνω αλλαγής παρατίθεται τα ακόλουθα παραδείγματα:

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1

Επιχείρηση στις 20.02.2010 είχε αποστείλει με Δελτίο Αποστολής σε πελάτη για πωλήσεις εμπορευμάτων με πίστωση καθαρής αξίας 10000 ευρώ που υπάγονταν σε συντελεστή ΦΠΑ 19% και το Τιμολόγιο δεν εκδόθηκε έγκαιρα. Στο Τιμολόγιο που θα εκδοθεί μετά από 15.03.2010 θα υπολογιστεί ΦΠΑ με 21%

	X	Π
30 Πελάτες	12.100	
30.00 Πελάτες Εσωτερικού		
70 Πωλήσεις Εμπορευμάτων		10000
70.00 Πωλήσεις Εμπορευμάτων Εσωτερικού		
54. Υποχρεώσεις από Φόρους Τέλη		2100
54.00 Φόρος Προστιθέμενης Αξίας		
54.00.70 ΦΠΑ Εκροών /Πωλήσεις Εμπορευμάτων		

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 2

Επιχείρηση την 01.03.2010 είχε αποστείλει με Δελτίο Αποστολής για πωλήσεις εμπορευμάτων τοις μετρητοίς καθαρής αξίας 2000 ευρώ που υπάγονται σε συντελεστή ΦΠΑ 19%.Εφόσον το Τιμολόγιο θα εκδοθεί μέχρι τις 14.03.2010 θα υπολογιστεί συντελεστής ΦΠΑ 19% ανεξάρτητα από τον τρόπο έκδοσης του Τιμολογίου.

	X	Π
38 Χρηματικά διαθέσιμα	2380	
38.00 Ταμείο		
70 Πωλήσεις Εμπορευμάτων		2000
70.00 Πωλήσεις Εμπορευμάτων Εσωτερικού		
54 Υποχρεώσεις Από Φόρους- Τέλη		380
54.00 Φόρος Προστιθέμενης Αξίας		
54.00.70 ΦΠΑ Εκροών/Πωλήσεις Εμπορευμάτων		

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 3

Επιτηδευματίας βάση σύμβασης στις 10.01.2010 ανέλαβε εκτέλεση δημοσίου έργου καθαρής αξίας 3000 ευρώ με πίστωση. Στη σύμβαση αναφέρεται ότι θα υπολογίζεται ΦΠΑ με συντελεστή 19%. Το έργο πιστοποιείται στις 20.03.2010 οπότε θα υπολογιστεί ΦΠΑ με συντελεστή 21%

	X	Π
30 Πελάτες	3630	
30.00 Πελάτες Εσωτερικού		
73 Έσοδα από Παροχή Υπηρεσιών		3000
73.00 Έσοδα από Παροχή Υπηρεσιών Εσωτερικού		
54 Υποχρεώσεις από Φόρους /Γέλη		630
54.00 ΦΠΑ		
54.00.73 ΦΠΑ Εκροών/Παροχής Υπηρεσιών		

Επισημαίνεται ότι, ανεξάρτητα του τρόπου έκδοσης των φορολογικών στοιχείων, για συναλλαγές που θα τιμολογηθούν από 15.3.2010 και μετά πρέπει να αποδοθεί ΦΠΑ στο δημόσιο με τους νέους αυξημένους συντελεστές, ανεξάρτητα από το εάν τα φορολογικά στοιχεία εκδόθηκαν με τους παλαιούς συντελεστές. Προκειμένου για χονδρικές πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών μπορεί να εκδοθεί συμπληρωματικό τιμολόγιο για τη διαφορά του ΦΠΑ.

Τέλος όσο αναφορά τις λιανικές πωλήσεις φαρμάκων λαμβάνοντας υπόψη ότι οι τιμές των φαρμάκων που έχουν υπολογιστεί βάσει τους παλιούς συντελεστές ΦΠΑ γίνεται δεκτό ότι θα αποδοθεί ο φόρος με τους παλιούς συντελεστές ΦΠΑ μέχρι την αναθεώρηση των τιμών αυτών, κατά την οποία θα ληφθούν υπόψη οι νέοι αυξημένοι συντελεστές ΦΠΑ

2.1.2 Ν.3842/23 Απρίλιος 2010 (ΦΕΚ 58^Α)

Ο νόμος 3842/43 προκαλεί ορισμένες τροποποιήσεις σε μερικά άρθρα του ΦΠΑ και δεν προβλέπεται μεταβολή του συντελεστή του φόρου προστιθέμενης αξίας για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες.

Συγκεκριμένα με την παρούσα διάταξη στην παράγραφο 6 του άρθρου 21 του Κώδικα ΦΠΑ ορίζεται ότι το 0,5 της μονάδας στρογγυλοποιείται στην ανώτερη ακέραιη μονάδα και καταργείται η παράγραφος 1 του άρθρου 22.

Με αυτόν τον νόμο καταργείται η απαλλαγή που είχαν από ΦΠΑ οι δικηγόροι, συμβολαιογράφοι, άμισθοι υποθηκοφύλακες, δικαστικοί επιμελητές και οι υπηρεσίες αυτές υπάγονται σε συντελεστές ΦΠΑ 23% και στα νησιά του Αιγαίου όπου επικρατεί μειωμένος συντελεστής κατά 30% ανέρχεται στο 16% με τις προϋποθέσεις 1)ότι οι δικηγόροι είναι στα νησιά 2) οι υπηρεσίες θα εκτελεστούν στις περιοχές αυτές.

Επίσης από τις 01.07.2010 η απαλλαγή της νοσοκομειακής περίθαλψης περιορίζεται μόνο στις παροχές υπηρεσιών που πραγματοποιούνται από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ,καθώς και από πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου τα οποία πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις

- Οι απαλλαγές δεν θα πρέπει να δημιουργούν κίνδυνο στρέβλωσης των όρων του ανταγωνισμού
- Δεν έχουν σκοπό την επίτευξη κέρδους και σε περίπτωση απόκτησης κέρδους δεν υπάρχει περίπτωση διάθεσης κέρδους

- Τα μέλη τα οποία απαρτίζουν την διοίκηση και έχουν την επιμέλεια της διαχείρισης δεν θα πρέπει να έχουν συμφέρον από τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης μέσα από της δραστηριότητες που θα έχουν

Από τις 1 Ιουλίου του 2010 και ημέρα Πέμπτη οι συντελεστές ΦΠΑ αυξάνονται πάλι μετά την αλλαγή που είχαν υποστεί τον Μάρτιο του ίδιου χρόνου. Πιο αναλυτικά ο νόμος προβλέπει αύξηση του φόρου προστιθέμενης αξίας σε 23% στη φορολογητέα αξία και 11% για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες του παραρτήματος ΙΙΙ. Επίσης ο μειωμένος συντελεστής από 10% αυξάνεται στο 11% και ο χαμηλός συντελεστής ανέρχεται στο 5.5% από το 5% που ίσχυε μέχρι τότε. Ακόμα αύξηση παρατηρείται στους χαμηλούς συντελεστές που υπήρχαν στα νησιά του Αιγαίου που από 15% ,7% και 4% διαμορφώνονται στις 16%, 8% και 4% αντίστοιχα.

2.1.3Ν. 3899/17 Δεκέμβριος 2010 9(ΦΕΚ 212^Α)

Ο νόμος αναφέρεται σε επείγοντα μέτρα στήριξης της ελληνικής οικονομίας με τροποποίηση του Κώδικα του ΦΠΑ και των νόμων με το Κεφάλαιο Β΄ του οποίου και με τα άρθρα 13 μέχρι 18 επέρχονται σοβαρές μεταβολές στην ισχύουσα νομοθεσία μας για τις εργασιακές σχέσεις. Ο νόμος αυτός με αριθμό 3899 δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 212 τ. Α΄ της 17-12-2010 και οι διατάξεις του αφορούν τις εργασιακές σχέσεις άρχισαν να ισχύουν από την ημερομηνία δημοσίευσής του στο ΦΕΚ δηλαδή από τις 17/12/2010.

Σύμφωνα με αυτές τις αυξήσεις στις τιμές των συντελεστών ΦΠΑ υπολογίζεται ότι το κράτος θα έχει έσοδα 1.3 δις ευρώ

2.2 ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟ ΦΠΑ ΚΑΤΑ ΤΟ 2011

Από την αρχή του έτους κιάλας έρχονται σαρωτικές αλλαγές στους συντελεστές του φόρου προστιθέμενης αξίας.

Ειδικότερα στο τέλος του 2010 που είχε υπογραφή ο νόμος(3899/2010,) τέθηκε σε εφαρμογή από τις 01/01/2011 ,ημέρα Σάββατο. Αυτός ο νόμος περιλάμβανε την αύξηση του μειωμένου ΦΠΑ από 11% σε 13%. Επιπρόσθετα ο υπέρ μειωμένος συντελεστής φπα αυξάνεται κατά μια (1) μονάδα και φτάνει στις 6,5% .Σε αυτήν την κατηγορία προστίθενται εκτός από τα φάρμακα και τα εμβόλια ,« τα βιβλία με εικόνες» που υπάγονται στη δασμολογική κλάση 4903 καθώς και στις υπηρεσίες διαμονής σε ξενοδοχεία και παρόμοιους χώρους, συμπεριλαμβανομένης και της παροχής καταλύματος διακοπών και της μίσθωσης χώρου σε κατασκήνωση ή κάμπινγκ για τροχόσπιτα.

Με το ίδιο σκεπτικό οι κατά 30% μειωμένοι συντελεστές φόρου προστιθέμενης αξίας που ισχύουν σε ορισμένα νησιά του Αιγαίου αυξάνονται σε 16%, 9%,5% από 16%,8% και 4% αντίστοιχα

Από την άλλη πλευρά ο κανονικός συντελεστής φόρου προστιθέμενης αξίας παραμένει στο ίδιο επίπεδο που ήταν δηλαδή 23%.

Τα φάρμακα για τα οποία ισχύουν Δελτία Τιμών, θα διατίθενται από 01.01.2011 σε τιμές που εμπεριέχουν το νέο συντελεστή Φ.Π.Α. Οι τιμές αυτές προέκυψαν από τον επαναυπολογισμό των ισχυουσών λιανικών τιμών, έτσι ώστε να εμπεριέχουν Φ.Π.Α. υπολογισμένο με συντελεστή 6,5% (αντί του 11%). Διευκρινίζεται ότι στο συντελεστή ΦΠΑ 6,5% υπάγονται μόνο τα φάρμακα και τα εμβόλια για την ιατρική του ανθρώπου .

Η εφαρμογή του υπερμειωμένου συντελεστή (6,5%) στις υπηρεσίες διαμονής, αφορά μόνο την τιμή που καταβάλλεται για τη διανυκτέρευση, ενώ άλλες υπηρεσίες που παρέχονται στα ξενοδοχεία και τα λοιπά καταλύματα υπάγονται στους ανάλογους συντελεστές (π.χ. εστίαση 13%, κατανάλωση αλκοολούχων ποτών 23%, άλλες

υπηρεσίες, όπως τηλεφωνική εξυπηρέτηση, ενοικίαση ομπρελών, διάφορες αθλητικές υπηρεσίες κτλ στο 23%).

Διευκρινίζεται ότι στην περίπτωση υπηρεσιών που παρέχονται με συνεχόμενο τρόπο, όπως εστιατόρια, ταξί, κλπ., ο συντελεστής του φόρου μεταβάλλεται με την αλλαγή της ημερομηνίας, δηλαδή για στοιχεία που εκδίδονται μετά τις 12 μ.μ. και φέρουν ημερομηνία 01.01.2011, ο Φ.Π.Α. υπολογίζεται με τους νέους συντελεστές. Δηλαδή εάν κάποιος διανυκτερεύσει σε ξενοδοχείο στις 31 Δεκεμβρίου 2010 και το φορολογικό στοιχείο εκδοθεί στις 1 Ιανουαρίου 2011 κατά την ολοκλήρωση της υπηρεσίας το φορολογικό στοιχείο θα εκδοθεί με συντελεστή 6.5% ενώ στα ταξί το φορολογικό στοιχείο θα εκδοθεί με 11% ΦΠΑ μέχρι τις 12 μμ στις 31 Δεκεμβρίου 2010 και εάν περάσει 12 μμ θα εκδοθεί με συντελεστεί ΦΠΑ 13%.

2.2.1N 3986/1 ΙΟΥΛΙΟΣ 2011(ΦΕΚ 180)

Ο νόμος αυτός αναφέρεται στα «Επείγοντα μέτρα εφαρμογής Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012 – 2015» και παρέχονται οι ακόλουθες διευκρινίσεις και οδηγίες για την ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή τους.

Ειδικότερα στην περίπτωση 29 του παραρτήματος ΙΙΙ ότι τα αεριούχα νερά, φυσικά και τεχνητά μετατάσσονται στον κανονικό συντελεστή . Στο μειωμένο συντελεστή δηλαδή στο 13% παραμένουν μόνο τα μη αεριούχα φυσικά ή τεχνικά μεταλλικά νερά χωρίς την προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών ,ούτε αρωματισμένα.

Επίσης στην περίπτωση 30 του παραρτήματος ΙΙΙ μετατάσσονται στον κανονικό συντελεστή 23% τα αεριούχα και μεταλλικά νερά , με προσθήκης ή όχι ζάχαρης ή αρωματισμένα και άλλα μη αλκοολούχα ποτά. Αυτή η μετάταξη ισχύει ανεξάρτητα από το τρόπο πώλησης τους (χονδρικά, λιανικά) και από τα σημεία πώλησης τους.

Ακόμα οι υπηρεσίες εστίασης όπως είναι εκμετάλλευση καφετεριών, εστιατορίων, ψητοπωλείων, ζαχαροπλαστείων και συναφών προς αυτές επιχειρήσεις υπάγονται στον κανονικό συντελεστή φπα δηλαδή 23%

Στον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ (23%) υπάγονται και οι υπηρεσίες εστίασης που παρέχονται στις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις και τα λοιπά καταλύματα, των οποίων οι υπηρεσίες διαμονής φορολογούνται, από 01.01.2011, με τον υπερμειωμένο συντελεστή ΦΠΑ (6,5%). Στην περίπτωση που οι εν λόγω επιχειρήσεις παρέχουν τις υπηρεσίες αυτές ή και περισσότερες έναντι ενιαίας τιμής, υπό την προϋπόθεση ότι ο διαχωρισμός στους επί μέρους συντελεστές δεν είναι εφικτός, γίνεται δεκτό η διάκριση, από 01.09.2011, να γίνεται ως εξής:

α. Διαμονή με πρωινό: 8% της ενιαίας τιμής υπάγεται στον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ, ως αντιπαροχή που καταβάλλεται για το πρωινό.

β. Διαμονή με ημιδιατροφή: 20% της ενιαίας τιμής υπάγεται στον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ, ως αντιπαροχή για το πρωινό και το γεύμα.

γ. Διαμονή με το σύστημα all inclusive (πλήρης διατροφή περιλαμβανομένης της κατανάλωσης ποτών και της παροχής λοιπών υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στο πακέτο, όπως τηλεφωνική εξυπηρέτηση, χρήση ομπρελών, αθλητικές υπηρεσίες κ.α.): 40% της ενιαίας τιμής υπάγεται στον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ, ως αντιπαροχή που καταβάλλεται για τις υπηρεσίες εστίασης, για τις καταναλώσεις αλκοολούχων ή μη ποτών και για τις λοιπές παροχές που ενδεχομένως περιλαμβάνει το πακέτο.

Επισημαίνεται ότι οι σχετικές οδηγίες που έχουν δοθεί με την εγκύκλιο ΠΟΛ.1003/3.1.2011, αναφορικά με τον εφαρμοστέο συντελεστή ΦΠΑ στην παροχή υπηρεσιών εστίασης από ξενοδοχειακές επιχειρήσεις και λοιπά καταλύματα παύουν να ισχύουν για πράξεις που πραγματοποιούνται από 1.9.2011. 3. Με την περίπτωση στ' καταργείται η ένδειξη Ι πριν την περίπτωση 1 του Κεφαλαίου Β' «Υπηρεσίες» του Παραρτήματος ΙΙΙ, καθώς και η παράγραφος ΙΙ του Κεφαλαίου αυτού και προστίθεται νέο Κεφάλαιο Γ' «Εξαιρέσεις από το Παράρτημα», οι διατάξεις του οποίου αναφέρονται σε αγαθά και υπηρεσίες που δεν περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ, συνεπώς υπάγονται στον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 21 του Κώδικα ΦΠΑ.

2.3 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΦΠΑ ΚΑΤΑ ΤΟ 2012

2.3.1Ν. 4093/12.11.2012

Σύμφωνα με αυτόν τον νόμο ο συντελεστής επιστροφής ΦΠΑ μειώνεται από το 11% σε 6%. Αυτός ο καινούργιος και μειωμένος συντελεστής θα εφαρμοστεί για αιτήσεις επιστροφής από 01/01/2013 και εντεύθεν από τους αγρότες που ανήκουν στον ειδικό καθεστώς

Η επιστροφή του φόρου που δικαιούνται οι αγρότες που ανήκουν στο ειδικό καθεστώς προκύπτει πλέον με την εφαρμογή κατ' αποκοπή συντελεστή 6% από το 11% που ίσχυε, στην αξία των παραδοθέντων αγροτικών προϊόντων και των παρεχομένων αγροτικών υπηρεσιών του Κώδικα ΦΠΑ προς άλλους υποκείμενους στο φόρο, εκτός των αγροτών που ανήκουν στο ειδικό καθεστώς αυτό.

Λόγω της προαναφερθείσας μείωσης, μειώνεται και ο συντελεστής επιστροφής που προβλέπεται για τις πωλήσεις αγροτικών προϊόντων που πραγματοποιούνται από τους ίδιους τους αγρότες και οι οποίες υπάγονται στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ, από 5% στο 3%, (πωλήσεις από δικό τους κατάστημα, στις λαϊκές αγορές, εξαγωγές).

2.4 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΦΠΑ ΚΑΤΑ ΤΟ 2013

2.4.1ΠΟΛ 1189/2013

Σύμφωνα με την ΠΟΛ 1189/2013 του Υπουργείου Οικονομικών, σχετικά με την μείωση του ΦΠΑ στην εστίαση, ισχύουν (συνοπτικά) τα παρακάτω :

- Από 1/8/2013 έως και 31/12/2013 η παροχή υπηρεσιών εστίασης, δηλαδή η διάθεση ετοιμών προς άμεση επιτόπια κατανάλωση φαγητών και μη αλκοολούχων ποτών γενικά υπάγεται στο μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13%.

Γίνεται δηλαδή ένας διαχωρισμός των υπηρεσιών εστίασης σε :

- ✓ Σε αυτά που σερβίρονται και καταναλώνονται εντός του καταστήματος, τα οποία θα υπάγονται σε μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13% και

- ✓ σε αυτά που παραδίδονται «πακέτο» στον χώρο του πελάτη ή τα παραλαμβάνει ο ίδιος ο πελάτης από την επιχείρηση αλλά τα καταναλώνει εκτός του χώρου της, τα οποία υπάγονται σε κανονικό συντελεστή ΦΠΑ 23%.
- Επίσης τα μη αλκοολούχα ποτά, όπως νερό (αεριούχο ή μη), έτοιμα ροφήματα, χυμοί και αναψυκτικά γενικά, υπάγονται σε μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13% , όταν σερβίρονται και καταναλώνονται εντός της επιχείρησης.
- Η διάθεση αλκοολούχων ποτών ανεξαρτήτου του τόπου σερβιρίσματος και κατανάλωσης συνεχίζουν να υπάγονται στον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ 23%.
- Με την υπαγωγή της εστίασης στο μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ, αναμένεται μείωση των τελικών τιμών, της τάξης του 8,1% , ώστε η μείωση του φόρου να μετακυλήσει στους καταναλωτές.

Ως προς την προσαρμογή των φορολογικών ταμειακών μηχανών ή των μηχανογραφικών συστημάτων, με τα οποία οι επιχειρήσεις εστίασης εκδίδουν τα παραστατικά των εσόδων τους, σύμφωνα με την παράγραφο Α6 της ΠΟΛ 1003/3-1-2011 του Υπουργείου Οικονομικών ισχύουν τα παρακάτω :

- Οι επιχειρήσεις που ανήκουν στο χώρο της εστίασης πρέπει σε εύλογο χρονικό διάστημα να προσαρμόσουν στα νέα δεδομένα, τα παραστατικά εσόδων τους είτε τα εκδίδουν μηχανογραφικά (Η/Υ) , είτε από ταμειακή μηχανή (ΦΤΜ). Δηλαδή να δημιουργήσουν αντίστοιχες κατηγορίες εσόδων και συντελεστών ΦΠΑ, ανάλογα της δραστηριότητάς τους.
- Για το διάστημα από 1/8/2013 έως και την ημερομηνία προσαρμογής (του Η/Υ ή της ΦΤΜ) η εγγραφή στα τηρούμενα λογιστικά βιβλία εσόδου και ΦΠΑ θα γίνεται σύμφωνα με τους νέους συντελεστές ΦΠΑ, εφόσον ο τρόπος έκδοσης το επιτρέπει.

2.5 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟΥΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΦΠΑ ΚΑΤΑ ΤΟ 2014

2.5.1 ΠΟΛ 1214/2014

Από 1/10/2014, οι επιχειρήσεις που τα έσοδά τους δεν υπερβαίνουν τις 500.000,00 ευρώ και εφόσον το επιθυμούν, μπορούν να ενταχθούν στο ειδικό καθεστώς ΦΠΑ, σύμφωνα με το οποίο, φέρουν την υποχρέωση να αποδώσουν το ΦΠΑ κατά τον χρόνο είσπραξής του.

Ενώ αντίστοιχα σε περίπτωση αγορών, εξόδων ή παγίων ο ΦΠΑ που αναλογεί σε αυτά εκπίπτει κατά το χρόνο πληρωμής των αντίστοιχων τιμολογίων. Όταν μια επιχείρηση ενταχθεί στο ειδικό καθεστώς ΦΠΑ, δημιουργεί νέες και σημαντικές λογιστικές υποχρεώσεις. Συγκεκριμένα η επιχείρηση θα πρέπει να διατηρεί και να επιδεικνύει σε κάθε έλεγχο, ειδικό αρχείο εισπράξεων και πληρωμών των τιμολογίων που δέχεται και που εκδίδει.

Τα παραστατικά αυτά πλέον, ως προς τον ΚΦΑΣ, θα αποκτούν αντίστοιχη σημασία με αυτά των τιμολογίων. Τα παραστατικά των εισπράξεων και πληρωμών δηλώνονται στις συγκεντρωτικές καταστάσεις πελατών και προμηθευτών αντίστοιχα. Η λογιστική παρακολούθηση των επιχειρήσεων που θα ενταχθούν στο ειδικό καθεστώς διαφοροποιείται από την υπάρχουσα και προσαρμόζεται στην παρακολούθηση των νέων δεδομένων.

Οι επιχειρήσεις που θα ενταχθούν στο ειδικό καθεστώς ΦΠΑ, θα πρέπει να λάβουν σοβαρά υπ' όψιν τις εξής δύο αρνητικές συνέπειες που θα κληθούν να αντιμετωπίσουν :

- Οι εισπράξεις και οι πληρωμές τους, με τα αντίστοιχα παραστατικά που πρέπει να εκδοθούν, ως προς τον ΚΦΑΣ επέχουν θέση «τιμολογίου». Η μη ορθή έκδοσή τους, η μη ορθή καταχώρησή τους στις συγκεντρωτικές καταστάσεις πελατών προμηθευτών, αλλά και στα λογιστικά τους βιβλία, καθώς και η μη ορθή διατήρηση του αρχείου αυτών, σε περίπτωση φορολογικού ελέγχου, είναι ικανή να επιφέρει (ανά παραστατικό) υψηλά πρόστιμα, αντίστοιχα των προστίμων που θα είχε ένα τιμολόγιο.
- Η τήρηση των λογιστικών τους βιβλίων γίνεται ιδιαίτερα πολύπλοκη. Αποτέλεσμα αυξημένες πιθανότητες προστίμων σε περίπτωση φορολογικού ελέγχου και φυσικά αυξημένο κοστολόγιο τήρησης λογιστικών βιβλίων.

2.6 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΦΠΑ ΚΑΤΑ ΤΟ 2015

Σε αυτό το έτος έχουμε τις περισσότερες και πιο σύνθετες μεταβολές του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας μέσα στην πενταετία που επεξεργαζόμαστε. Πιο ειδικότερα οι μεταβολές είναι οι εξής

2.6.1 ΠΟΛΙ126/2015

Σύμφωνα με αυτήν την απόφαση απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής ΦΠΑ και καταβολής του φόρου αυτού για τους υποκείμενους οι όποιοι κατά την προηγούμενη διαχειριστική περίοδο πραγματοποίησαν ακαθάριστα έσοδα μέχρι 10.000 ευρώ

2.6.2 Ν.4334.2015

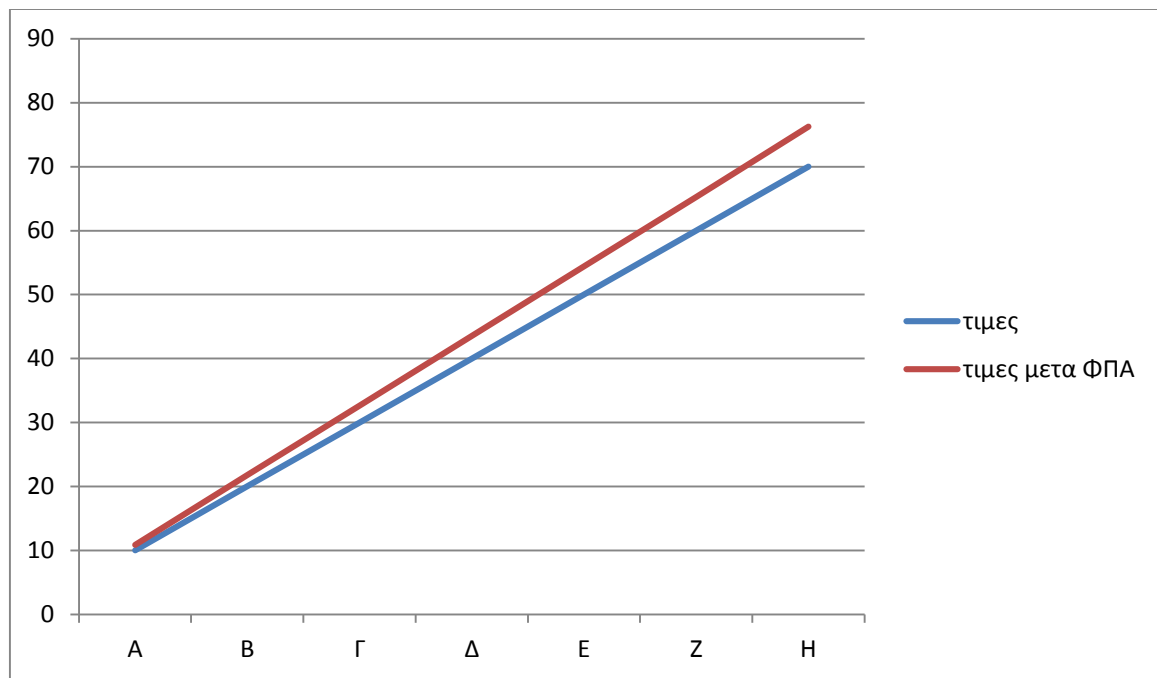
- Οι προβλεπόμενες στις παραγράφους 4,5, και 6 του άρθρου 21 του ν.2859/2000 μειώσεις των συντελεστών ΦΠΑ καταργούνται σταδιακά από 01.10.2015 στα νησιά Ρόδο, Σαντορίνη ,Πάρο ,Νάξο Σκιάθο και από 01.06.2016 στα λιγότερα αναπτυγμένα νησιά . Στα νησιά μετά την κατάργηση των μειώσεων των συντελεστών ΦΠΑ θα ισχύουν οι συντελεστές ΦΠΑ που εφαρμόζονται στην υπόλοιπη Ελλάδα δηλαδή ο χαμηλός συντελεστής θα είναι 6% και οι υπόλοιποι συντελεστές 13%,23% Εξαιρούνται από την εφαρμογή του νόμου μέχρι 31.12.2016 τα απομακρυσμένα νησιά

- Σύμφωνα με αυτόν το νόμο ορίζεται πλέον ο υπερμειώμενος συντελεστής ΦΠΑ 6% στις Ειδικές Περιπτώσεις του Παραρτήματος ΙΙΙ όπου ανήκουν τα φάρμακα για την ιατρική του ανθρώπου των δασμολογικών κλάσεων 3003 και 3004 ,εμβόλια , βιβλία , παιδικά βιβλία , εφημερίδες και περιοδικές εκδόσεις τυποποιημένες και τέλος τα εισιτήρια θεατρικών παραστάσεων

- Με τον ν. 4334/2015 υπήχθησαν στον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ οι υπηρεσίες συγγραφέων, συνθετών καλλιτεχνών και ερμηνευτών έργων τέχνης καθώς και τα δικαιώματα αυτών ανεξάρτητα από τον τρόπο ορισμού των αμοιβών τους

- Με το άρθρο 2 του Ν.4334/2015 ορισμένα αγαθά που εντάσσονταν στο χαμηλό συντελεστή ΦΠΑ μετατάσσονται στον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ .Τα αγαθά που μετατάσσονται στο κανονικό συντελεστή ΦΠΑ είναι ορισμένα ζωντανά ζώα, νωπά, διατηρημένα μα απλή ψύξη ή κατεψυγμένα από βοοειδή ,κρέατα και παραπροϊόντα σφαγίων καφές τσάι και μπαχαρικά μαστίχα ,πηκτικές ,λάδι εκτός του ελαιόλαδο , ζάχαρη και παρασκευάσματα ζάχαρης, κακάο και παρασκευάσματα κακάου καυσόξυλα, λιπάσματα, εντομοκτόνα, χυμοί, αναψυκτικά, αεριούχα νερά ,τροφές για την διατροφή των ζώων, ξύδια και υποκατάστατα αυτών.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΙΜΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΛΛΑΓΗ ΦΠΑ ΑΠΟ 13% ΣΕ 23% ΣΕ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΕΙΔΗ

Όπως βλέπουμε και από τον παραπάνω διάγραμμα όταν η τιμή ενός αγαθού είναι 10 ευρώ μετά την αλλαγή του ΦΠΑ σε 23% η τιμή ανέρχεται σε 10,88 ευρώ δηλαδή υπέστη μια αύξηση 8,85%.Επίσης όταν η τιμή ενός αγαθού είναι 20 ευρώ μετά την τροποποίηση ΦΠΑ ανέρχεται στα 21,76 ευρώ .Ομοίως όταν η τιμή είναι 30 ευρώ μετά την αλλαγή πάει 32,64. Μια μεγαλύτερη αύξηση παρατηρούμε όταν η τιμή είναι 40 αφού μετά τη τροποποίηση ανέρχεται στα 43,52 και όταν η τιμή για ένα αγαθό είναι 50,60,70 ευρώ η αύξηση είναι 4,40 5,28 6,16 ευρώ αντίστοιχα.

Με την διάταξη της παραγράφου 1.β του άρθρου 1 του νόμου 4334/2015 αντικαθίσταται η περίπτωση ιβ της παραγράφου 1 του άρθρου 22. Σύμφωνα με την νέα διάταξη απαλλάσσεται από το ΦΠΑ η παροχή υπηρεσιών εκπαίδευσης και γενικά οι στενές συνδεδεμένες με αυτή παράδοση και παροχές υπηρεσιών που παρέχονται από δημόσιους φορείς όπως πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, πανεπιστημιακή εκπαίδευση και οι αναγνωρισμένης από το κράτος σχολές χορού, ωδεία δραματικής τέχνης. Ακόμα στην απαλλαγή ΦΠΑ παραμένουν τα μαθήματα που παραδίδονται κατ'οίκων από εκπαιδευτικούς που βοηθούν τα παιδιά για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση

Επιπρόσθετα ο νόμος αυτός προέβλεπε απαλλαγή των υπηρεσιών εκπαίδευσης (φροντηστηρίων) από το ΦΠΑ και τώρα εντάσσονται στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ 23% και σε ορισμένα νησιά του Αιγαίου 16% αφού επικρατεί μείωση κατά 30%

ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΑΝΑΤΙΜΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΥΞΗΣΗ ΦΠΑ 23%

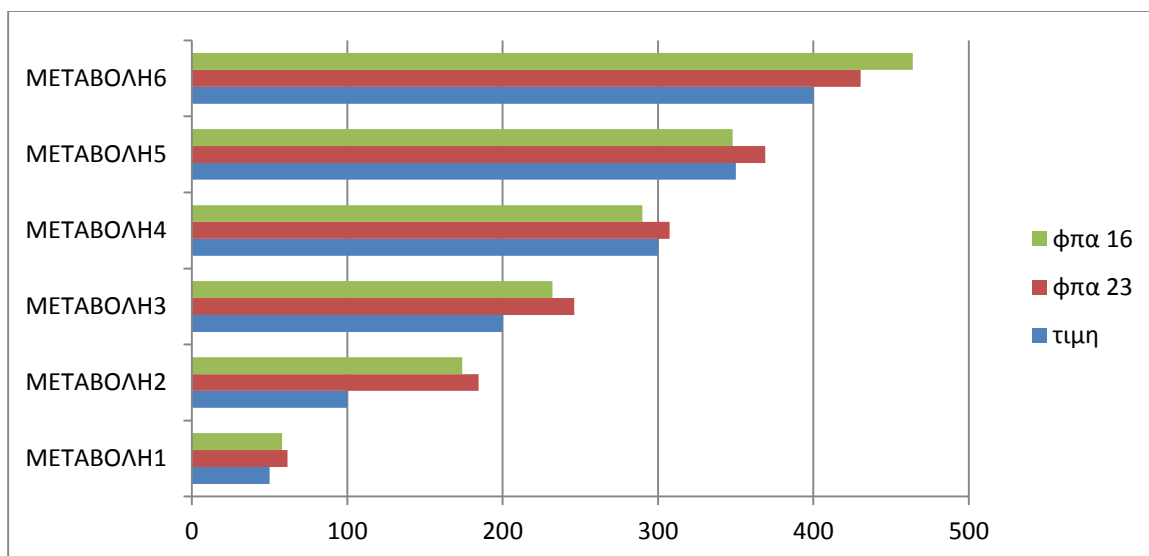
ΜΗΝΙΑΙΑ ΔΙΔΑΚΤΡΑ ΜΕΧΡΙ 19 ΙΟΥΛΙΟΥ	ΑΥΞΗΣΗ 23%	ΜΗΝΙΑΙΑ ΔΙΔΑΚΤΡΑ ΑΠΟ 20 ΙΟΥΛΙΟΥ
50	11,50	61,50
150	34,50	184,50
200	46	246,00
250	57,60	307,50
300	69	369
350	80,50	430,50
400	92,00	492,00

<http://lawbank.forologikanea.gr/uploads/media/1/3/131/n4334.pdf>

ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΑΥΞΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΛΛΑΓΗ ΦΠΑ 16%

<http://lawbank.forologikanea.gr/uploads/media/1/3/131/n4334.pdf>

ΜΗΝΙΑΙΑ ΔΙΔΑΚΤΡΑ ΜΕΧΡΙ 19 ΙΟΥΛΙΟΥ	ΑΥΞΗΣΗ 16%	ΜΗΝΙΑΙΑ ΔΙΔΑΚΤΡΑ ΑΠΟ 20 ΙΟΥΛΙΟΥ
50	8,00	58,00
150	24,00	174,00
200	32,00	232,00
250	40,00	290,00
300	48,00	348,00
350	56,00	406,00
400	64,00	464,00

Έτσι από τα παραπάνω συμπεράνουμε ότι για ετήσια δίδακτρα 4800 ευρώ για έναν μαθητή Γ Λυκείου και μετά την αλλαγή ΦΠΑ είναι 5260 ευρώ οπότε η επιβάρυνση που θα υποστούν οι γονείς είναι 460 ευρώ με συντελεστή ΦΠΑ 23% και στα νησιά ανέρχεται στο ποσό των 5120 ευρώ οπότε η επιβάρυνση θα είναι 320 ευρώ

Σύμφωνα με το άρθρο 3 της 18.07.2015 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (ΦΕΚ Α 84) από 20.07.2015 και έως 30.09.2015 η διαμονή σε ξενοδοχείο και παρόμοιους χώρους συμπεριλαμβανομένης και της παροχής καταλύματος διακοπών και της μίσθωσης χώρου σε κατασκήνωση ή κάμπινγκ για τροχόσπιτα υπάγονται στον υπερμειωμένο συντελεστή ΦΠΑ, ενώ από 01.10.2015 και εφεξής θα υπάγονται στον μειωμένο συντελεστή 13%.

Οι κάθε είδους μεταφορές προσώπων στο εσωτερικό της χώρας ανεξάρτητα από το μεταφορικό μέσο που χρησιμοποιείται όπως ταξί ,πλωτά μέσα ,μέσα μαζικής μεταφοράς μετατάσσονται στον 23% από το 13% συντελεστή ΦΠΑ που ίσχυε αυτό έχει ως αποτέλεσμα για μια διαδρομή όπου το ταξί χρέωνε 2.30 ευρώ μετά την αύξηση ΦΠΑ το ποσό ανέρχεται στα 2,50 ευρώ οπότε υπάρχει μια επιβάρυνση 0.20 λεπτά

Ακόμα οι υπηρεσίες γραφείων κηδειών και επιχειρήσεις αποτεφρώσεις νεκρών και λοιπών υπηρεσιών μετατάσσονται από το 13% ΦΠΑ σε 23% ΦΠΑ

Σύμφωνα με αυτόν το νόμο οι υπηρεσίες εστίασης υπάγονται στον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ 23% ανεξαρτήτως των ειδών εστίασης που καταναλώνονται. Ως υπηρεσία εστίασης νοείται η παροχή κατόπιν παρασκευής ή όχι τροφίμων, ποτών και γενικά ειδών εστίασης η οποία συνοδεύεται από υποστηρικτικές παροχές, όπως ενδεικτικά η διάθεση τραπεζοκαθισμάτων, επιτραπέζιων σκευών και λοιπού εξοπλισμού κτλ οι οποίες επιτρέπουν την άμεση επιτόπια κατανάλωση των προσφερόμενων στους χώρους των υπηρεσιών εστίασης . Υπηρεσία θεωρείται επίσης η τροφοδοσία(catering) εφόσον δεν συνίσταται σε απλή παράδοση φαγητού αλλά σε ένα σύνολο στοιχείων και πράξεων κατά τα ανωτέρω ανεξάρτητα από το γεγονός ότι τα προσφερόμενα είδη δεν καταναλώνονται άμεσα εντός των εγκαταστάσεων της οικείας επιχείρησης αλλά σε χρόνο και σε χώρο που προσδιορίζεται από τον πελάτη. Στην περίπτωση που στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών εστίασης καταναλώνονται νερό, ψωμί, τυριά ή γάλα κατά την τιμολόγηση της εν λόγω υπηρεσίας εφαρμόζεται ο κανονικός συντελεστής ΦΠΑ 23%. Στην περίπτωση όμως παρασκευής με οποιαδήποτε τρόπο τροφίμων , γευμάτων ,ποτών, ροφημάτων και γενικά ειδών εστίασης, δηλαδή όταν τα είδη αυτά παραδίδονται στον πελάτη χωρίς τις πρόσθετες υποστηρικτικές παροχές από την επιχείρηση για την επιτόπια κατανάλωση τους πρόκειται για παροχή υπηρεσιών «παραδόσεις πακέτων». Στις παραδόσεις αγαθών σε «πακέτο» το κάθε είδος φορολογείται με το συντελεστή ΦΠΑ στον οποίο υπάγεται. Για παράδειγμα πακέτο που περιλαμβάνει σαλάτα, σουβλάκια, αναψυκτικό, νερό και ψωμί φορολογείται ως εξής: σαλάτα, σουβλάκια, αναψυκτικό 23% και νερό και ψωμί 13%.

Έτσι με τις αλλαγές που έχουν επέλθει στους συντελεστές ΦΠΑ για να ολοκληρωθεί η ενσωμάτωση τους στο υποσύστημα διαχείρισης δασμολογίου (TARIC) , κατά τον τελωνισμό εμπορευμάτων για τα οποία έχει επέλθει μεταβολή στο ΦΠΑ, θα προβαίνετε σε υπολογισμό εκ νέου του ΦΠΑ. Όπου η ανώτερο διαδικασία δεν έχει λάβει χώρα ή έχουν ήδη πραγματοποιηθεί τελωνισμοί από 16.07.2015 θα διενεργείται συμπληρωματική χρέωση.

Οι αλλαγές στους συντελεστές ΦΠΑ που επέφερε ο Ν. 4334/2015 τόσο για τα νησιά του Αιγαίου όσο και για την υπόλοιπη επικράτεια της Ελλάδας παρουσιάζονται συνοπτικά στο παρακάτω πίνακα.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ	ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ, ΜΥΚΟΝΟΣ, ΠΑΡΟΣ, ΝΑΞΟΣ ΣΚΙΑΘΟΣ		ΛΟΙΠΑ ΝΗΣΙΑ ΤΗΣ ΠΑΡ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 21 ΤΟΥ ΦΠΑ		ΥΠΟΛΟΙΠΗ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ	
	ΜΕΧΡΙ 30.09.2015	ΑΠΟ 01.10.2015 ΜΕΧΡΙ ΝΑ ΑΛΛΑΞΕΙ	ΜΕΧΡΙ 30.09.2015	ΑΠΟ 01.10.2015 ΜΕΧΡΙ ΝΑ ΑΛΛΑΞΕΙ	ΜΕΧΡΙ 30.09.2015	ΑΠΟ 01.10.2015 ΚΑΙ ΜΕΤΑ
ΕΙΣΗΓΗΤΗΡΙΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΝ	4%	6%	4%	4%	6%	6%
ΔΙΑΝΟΜΗ ΣΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΚΤΛ	4%	13%	4%	9%	6%	13%
ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ	9%	13%	9%	9%	13 %	13%
ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΥΝΕΛΕΣΤΗ ΦΠΑ 23%	16%	23%	16%	16%	23%	23%
ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ	4%	6%	4%	4%	6%	6%
	4%	6%	4%	4%	6%	6%
ΑΓΑΘΑ ΤΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ II ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΦΠΑ ΜΕ 13%	9%	13%	9%	9%	13%	13%

ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝ ΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ	23%	23%	23%	23%	23%	23%
ΛΟΙΠΑ ΑΓΑΘΑ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΟ 23%	16%	23%	16%	16%	23%	23%
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	16%	23%	16%	16%	23%	23%

<http://www.taxheaven.gr/news/news/view/id/25474>

2.6.3 ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ ΑΠΟ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΩΝ ΦΠΑ ΚΑΤΑ ΤΟ 2015

- Διαφοροποιήσεις παρατηρείται και στον συντελεστή ΦΠΑ του ψωμιού. Ειδικότερα το κουλούρι Θεσσαλονίκης και το κοινό ψωμί που παρασκευάζεται συνήθως μόνο από αλεύρι δημητριακών, και αλάτι υπάγεται στον συντελεστή 13% ενώ το ψωμί με γέμιση ή καρυκεύματα (π.χ με ελιές, σταφίδες), λαδόψωμο ψωμί φρυγανισμένο κριτσίνια και άλλα αρτοσκευάσματα υπάγονται στον συντελεστή 23

- Τα δέντρα, τα δενδρύλλια, θάμνοι και τα φυτά που δίνουν βρώσιμους καρπούς όπως φυτά αμπέλου και τα οποία μπορεί να παρουσιάζονται με τις ρίζες τους γυμνές ή με χώμα ή φυτεμένα σε γλάστρες, κουβάδες και άλλα φυτά όπως τριανταφυλλίες και φυτά της υπαίθρου υπάγονται στον συντελεστή φόρου προστιθέμενης αξίας 13%. Οι βολβοί, κρεμμύδια και ριζώματα γενικά σε φυτική νάρκη και βολβοί που δεν χρησιμοποιούνται για διακοσμητικούς σκοπούς υπάγονται στον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ 23%.

- Οι ξηροί καρποί του κεφαλαίου 8 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1101/2014 της Επιτροπής όπως για παράδειγμα αμύγδαλα, φουντούκια, καρύδια, φιστίκια νωποί ή

ξηροί καρποί ,έστω και χωρίς το κέλυφος ή τη φλούδα τους χωρίς να είναι αλατισμένοι, ψημένοι, καβουρδισμένοι ή αλλιώς επεξεργασμένοι υπάγονται σε συντελεστή ΦΠΑ 13%.Απο την άλλη πλευρά οι ξηροί καρποί οι οποίοι είναι διαφορετικά παρασκευασμένοι ή διατηρημένοι(με προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών, αλατισμένοι υπάγονται σε συντελεστή ΦΠΑ 23%

- Τα μείγματα αλεύρων χωρίς καμία άλλη προσθήκη υπάγονται στο μειωμένο συντελεστή 13% εφόσον τα άλευρα υπάγονται στο μειωμένο συντελεστή. Εάν κάποια από τα επιμέρους άλευρα υπάγονται στον κανονικό συντελεστή τότε η τιμολόγηση γίνεται διακεκριμένα ανά συντελεστή και εάν δεν είναι δυνατό τιμολογείται εξ ολοκλήρου το αγαθό στον κανονικό συντελεστή

- Εάν κάποιος καταναλωτής επιθυμεί να αγοράσει ανάμεικτο κιμά αυτός θα τιμολογηθεί με διαφορετικό συντελεστή ΦΠΑ ανάλογα με την περιεκτικότητά του. Πιο συγκεκριμένα αν θα αγοράσει ένα κιλό κιμά και το χοιρινό είναι περισσότερο από το μέσο θα υπολογιστεί 13% ΦΠΑ αλλιώς θα υπολογιστεί 23% συντελεστή ΦΠΑ

- Ακόμα εάν κάποιος άνθρωπος επιθυμεί να αγοράσει ένα κατσίκι θα υπολογιστεί ΦΠΑ 13% ενώ τα έντερα , κύστες, στομάχια ζώων τένοντες θα υπολογιστούν με 23%

- Διαφορές στον υπολογισμό του φόρου προστιθέμενης αξίας παρατηρείται και για τα σουβλάκια. Ειδικότερα εάν τα σουβλάκια είναι μόνο από κρέας χοιρινό ή κοτόπουλο ο κρεοπώλης τα πουλά αντίστοιχα με συντελεστή ΦΠΑ 13% εάν όμως έχουν υποστεί κάποια επεξεργασία δηλαδή έχουν αλάτι, ελιές ή πιπεριές αυτά πωλούνται με 23% συντελεστή ΦΠΑ

- Τα αμαξάκια και παρόμοια οχήματα για τους ανάπηρους ανθρώπους όπως επίσης και τα ανταλλακτικά για αυτά εντάσσονται στο συντελεστή 13% ΦΠΑ ενώ οι γραφομηχανές BRALLIE και τα αυτοκίνητα για την μεταφορά 10 προσώπων και άνω για ανθρώπους που έχουν αναπηρία εντάσσονται στον συντελεστή 23% ΦΠΑ

- Επίσης διαφοροποιήσεις παρατηρούνται και στα έντυπα. Ειδικότερα τα βιβλία ,εφημερίδες και περιοδικά εντάσσονται στο 6% ΦΠΑ ενώ οι χάρτες, τα λευκώματα

για χρωματισμό για τα παιδάκια, φυλλάδια και άλλα έντυπα εντάσσονται στο 6.5% συντελεστή ΦΠΑ

2.6.4 ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΛΛΑΓΗ ΦΠΑ ΣΤΑ ΝΗΣΙΑ

- Οι επαγγελματίες με έδρα την Πάρο για δουλεία που θα αναλάβει στην Κάρπαθο θα χρεώσει ΦΠΑ 23% και όχι 16% που ίσχυε με την τελευταία εγκύκλιο. Επίσης, για τα δρομολόγια Τήνο-Μύκονο-Φολέγανδρο με πλοίο που έρχεται από τον Πειραιά ο ΦΠΑ θα είναι 23%. Όμως, για πλοίο που κάνει μόνο το δρομολόγιο Τήνο-Φολέγανδρο ο ΦΠΑ θα είναι 16%
- Οι ψαράδες από την Μύκονο εάν θέλουν να στείλουν ένα φορτίο ψαριών στην Ανάφη αυτά θα κοστολογηθούν με συντελεστή 9%, εάν όμως συμβεί το αντίθετο δηλαδή τα ψάρια πάνε από την Ανάφη στην Μύκονο θα κοστολογηθούν με συντελεστή 13%
- Νωπό κρέας που παραδίδει μια επιχείρηση στη Μύκονο σε σούπερ μάρκετ που έχει έδρα στη Ρόδο και υποκατάστημα στη Σάμο και στη Σύρο θα επιβληθεί μειωμένος συντελεστής 9%. Αν η ίδια επιχείρηση όμως έδινε νωπό κρέας στην Αθήνα, τότε ο ΦΠΑ θα ήταν 13%
- Υποκείμενος που διαθέτει επιχείρηση στην Νάξο παραδίδει παραδοσιακά γαλακτοκομικά προϊόντα που παράγονται από τον συνεταιρισμό του νησιού σε υποκείμενους στο φόρο που είναι εγκαταστημένοι στη Κω, τη Λέσβο και την Χίο αποστέλλοντας τα αγαθά αυτά. Οι πράξεις αυτές υπάγονται στον 9% συντελεστή ΦΠΑ

- Μάνδρα οικοδομικών υλικών με έδρα την Σκιάθο τιμολογεί επιχείρηση στη Σκόπελο για οικοδομικά υλικά , τα οποία ωστόσο τα αποστέλλει στον Άγιο Γεώργιο Ευβοίας κατ' εντολή του πελάτη. Η συναλλαγή αυτή υπάγεται σε συντελεστή ΦΠΑ 23%. Η παροχή υπηρεσιών από υποκείμενους στο φόρο εγκατεστημένους αποκλειστικά σε κάποιο από τα έξι νησιά δεν υπάγεται στους μειωμένους κατά 30% συντελεστές ΦΠΑ, ακόμη και εάν οι υπηρεσίες αυτές εκτελούνται υλικά σε νησί του Αιγαίου , για το οποίο εξακολουθεί να ισχύει η εν λόγω κατά 30% μείωση, δεδομένου ότι στην περίπτωση αυτή δεν πληρούνται ο όρος ύπαρξης μόνιμης εγκατάστασης σε νήσι με μειωμένους κατά 30% συντελεστές ΦΠΑ, από την οποία να παρέχονται οι σχετικές υπηρεσίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 : ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΦΠΑ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

3.1 ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ

3.1.1 Επίπτωση στην κατανάλωση στην ηπειρωτική Ελλάδα

Η πολιτική αύξησης των συντελεστών ΦΠΑ των τροφίμων συντελεί στην επιβάρυνση των νοικοκυριών καθώς το ΦΠΑ ενσωματώνεται στην αξία των προϊόντων με αποτέλεσμα την αύξηση της τιμής τους. Από πλευράς οικογενειακής δαπάνης, σύμφωνα με την τελευταία έρευνα οικογενειακών προϋπολογισμών που διενεργεί η Ελληνική Στατιστική Αρχή, οι δαπάνες για είδη διατροφής αντιπροσωπεύουν κατά μέσον όρο το 20% του οικογενειακού προϋπολογισμού, με το ποσοστό αυτό να ανεβαίνει στο 34% για τον πτωχό πληθυσμό της χώρας .Η αύξηση της τιμής των αγαθών μειώνει το

πραγματικό εισόδημα των καταναλωτών με αποτέλεσμα να μειώνουν την κατανάλωση αγαθών προκαλώντας με αυτόν τον τρόπο μείωση της ζήτησης. Οι καταναλωτές, καθώς μεταβάλλονταν οι νόμοι για τους συντελεστές ΦΠΑ, με το πέρασμα των χρόνων καλούνται να αποδώσουν μεγαλύτερο χρηματικό ποσό για την ικανοποίηση της ίδιας ανάγκης. Ειδικότερα, η εφαρμογή ΦΠΑ 23% στα τρόφιμα όσο και σε ορισμένα αγαθά που είναι απαραίτητα για την επιβίωση των ανθρώπων δύναται να καταστεί υπαίτιο για την αδυναμία κάλυψης βασικών βιοτικών αναγκών των ανθρώπων

Πιο αναλυτικά, ενώ η μέση μηνιαία δαπάνη για αγορές αγαθών και υπηρεσιών σε τρέχουσες τιμές το 2008 αντιπροσώπευε 2.120 ευρώ, το 2012 είχε πέσει στα 1.637 ευρώ και σήμερα εκτιμάται ότι βρίσκεται στα 1.502 ευρώ. Έτσι, το ποσοστό που αντιπροσωπεύουν τα είδη διατροφής στη σύνθεση της δαπάνης αυτής, από 16,4% το 2003, το 2014 εκτιμάται στο επίπεδο του 20,8% και για τα φτωχότερα νοικοκυριά ξεπερνά το 39%. Από αυτά που προηγούνται, γίνεται ορατή μία πολύ δυσάρεστη εξέλιξη για τα νοικοκυριά αν ο ΦΠΑ για τα είδη διατροφής περάσει στον ενιαίο συντελεστή του 18%, από το 13% που ισχύει. Η αύξηση αυτή θα αντιπροσωπεύει κατά μέσον όρο περί τα 190 ευρώ ετησίως για κάθε οικογενειακό προϋπολογισμό –ποσό που θα αφορά μόνον τα είδη διατροφής. Όσο για τα φτωχότερα νοικοκυριά, το αντίστοιχο ποσό θα είναι κοντά στα 100 ευρώ ετησίως και θα αντιπροσωπεύει το 2% του ετήσιου εισοδήματός τους. Έτσι, με συνολική επίπτωση στα τρόφιμα 4,1%, η άνοδος του ΦΠΑ στην κατηγορία αυτή θα πλήξει αισθητά τα νοικοκυριά με μεσαία και μικρά εισοδήματα, που αφιερώνουν και το μεγαλύτερο μέρος των εισοδημάτων τους στη διατροφή τους.

Σύμφωνα με μελέτες της Τράπεζας της Ελλάδας τα έσοδα από το ΦΠΑ το 2008 αντιστοιχούσαν στο 7.3% του ΑΕΠ ενώ το 2012 στο 7.1% του ΑΕΠ. Η μείωση της κατανάλωσης οφείλεται στην εφαρμογή από την χώρα μας υψηλών συντελεστών Φόρου Προστιθέμενης Αξίας σε βασικά προϊόντα κατανάλωσης.

3.1.2 Επίπτωση στην κατανάλωση στα νησιά

Στα νησιά η κατάργηση των υφιστάμενων συντελεστών ΦΠΑ και η μετάταξη τους στους συντελεστές ΦΠΑ που ισχύουν και στην υπόλοιπη Ελλάδα θα οδηγήσει στην

αύξηση του επιπέδου τιμών σε σειρά προϊόντων καθιστώντας την μόνιμη διαβίωση των νησιωτών στους τόπους καταγωγής τους ασύμφορη. Το ειδικό καθεστώς ΦΠΑ που επικρατούσε στα νησιά είχε θεσπιστεί για να αντισταθμίζει τα έξοδα που καταβάλλονται για την μεταφορά προϊόντων από και προς την ηπειρωτική χώρα που ονομάζεται «θαλάσσιο μεταφορικό ισοδύναμο».

Η οικονομική δομή των κοινωνιών αυτών βρίσκεται σε ανταγωνιστικό μειονέκτημα σε σχέση με άλλες περιοχές της χώρας εξαιτίας του υψηλού κόστους μεταφοράς και τα νησιά του Αιγαίου είναι απόλυτα εξαρτημένα από τις μεταφορές προϊόντων προς αυτά. Η αύξηση των τιμών από την κατάργηση του ειδικού καθεστώτος για τους κατοίκους των νησιών θα συντελέσει στην αδυναμία κάλυψης των βασικών βιοτικών αναγκών τους με αποτέλεσμα την εγκατάλειψη του μέρους της καταγωγής τους και την εγκατάστασή τους σε ένα μέρος το οποίο θα τους επιτρέψει να καλύψουν αυτές τις ανάγκες τους. . Αυτό το φαινόμενο δύναται να οδηγήσει στην ερήμωση πολλών νησιών μας .

3.2 ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ

Η αύξηση του ΦΠΑ θα επιβαρύνει το υψηλό κόστος των επιχειρήσεων καθώς οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις για να μην μετακλήσουν την αύξηση του στους πελάτες θα την ενσωματώσουν στα έξοδα τους. Αυτό θα έχει σαν αποτέλεσμα αρκετές ξενοδοχειακές επιχειρήσεις λόγω αδυναμίας κάλυψης των βασικών λειτουργικών εξόδων τους να αναγκαστούν να σταματήσουν τη λειτουργία τους και κατά συνέπεια αρκετοί άνθρωποι να μείνουν χωρίς εργασία αφού οι ξενοδοχειακές μονάδες απασχολούν αρκετούς ανθρώπους για την περαίωση της λειτουργίας τους. Άμεση συνέπεια της απώλειας της εργασίας από τους εργαζόμενους της αποτελεί η αύξηση του ποσοστού ανεργίας της χώρας μας το οποίο ήδη σήμερα βρίσκεται σε υψηλό επίπεδο.

Επίσης, η αύξηση του ΦΠΑ στη διαμονή σε ξενοδοχεία καθίστα μη ανταγωνιστική τη χώρα μας σε σύγκριση με τις υπόλοιπες χώρες για την προσέλκυση τουριστών καθώς η

Ελλάδα διαθέτει ένα από τους υψηλότερους συντελεστές ΦΠΑ για τη διαμονή. Αυτό είναι πιθανό να οδηγήσει πολλούς τουρίστες που θέλουν να επισκεφτούν την χώρα μας να διαλέξουν μια άλλη χώρα για τις διακοπές τους στην όποια θα δαπανήσουν για διαμονή λιγότερα χρήματα (όπως Τουρκία 8%, Ισπανία 10%, Ιταλία 10%. Γαλλία 10%)

Ακόμα οι αυξομειώσεις στο ΦΠΑ αυξάνουν την φοροδιαφυγή. Ο καθηγητής του Isenberg School of management του Πανεπιστημίου της Μασαχουσέτης μελέτησε τις δηλώσεις ΦΠΑ των επιχειρήσεων εστίασης από τον Ιανουάριο του 2010 μέχρι το Δεκέμβριο του 2013 και παρατήρησε ότι η αλλαγή στο ΦΠΑ επηρέασε τις τιμές των εστιατορίων. Όταν αυξήθηκε ο ΦΠΑ 10 μονάδες οι τιμές των εστιατορίων σύμφωνα με την Eurostat αυξήθηκαν κατά 2,4% ενώ όταν ξανάπεσε 10 μονάδες οι τιμές έπεσαν 1.4%. Επίσης, η μελέτη κατέληξε στο συμπέρασμα ότι όταν αυξήθηκε το ΦΠΑ έπεσαν 11,46% οι πωλήσεις ενώ όταν ξαναμειώθηκε ο ΦΠΑ οι πωλήσεις αυξήθηκαν πάλι κατά 15% με σταθερές τις τιμές των εστιατορίων. Όταν αυξήθηκε ο ΦΠΑ ο κόσμος δεν σταμάτησε να πηγαίνει στα εστιατόρια απλά τα εστιατόρια έκοβαν λιγότερες αποδείξεις για να λιγότερα έσοδα και να πληρώνουν λιγότερο φόρο. Όταν το ΦΠΑ μειώθηκε το κίνητρο της φοροδιαφυγής των εστιατορίων ελαττώθηκε με αποτέλεσμα να κόβουν περισσότερες αποδείξεις και να εμφανίζουν περισσότερα έσοδα.

Επίσης μέσα από την αύξηση του ΦΠΑ στον τομέα του τουρισμού προβλέπεται ότι

- Όσον αφορά στις θέσεις απασχόλησης (μετρημένες σε ισοδύναμες θέσεις πλήρους απασχόλησης), οι απώλειες που θα προκύψουν είναι εξαιρετικά σημαντικές και υπολογίζονται από 18.500 έως 30.000 για τον πρώτο χρόνο εφαρμογής του μέτρου, ενώ σε βάθος πενταετίας, από 44.000 έως 73.000 θέσεις γενικότερα στον τουριστικό κλάδο
- Σε επίπεδο διανυκτερεύσεων, βάσει της μελέτης θα χαθούν από 4εκατ - 6,7εκατ διανυκτερεύσεις το 2015, ενώ σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα εκτιμάται ότι οι ετήσιες απώλειες θα κινούνται από 9εκατ – 15 εκατομμύρια.
- Οι απώλειες του τουριστικού τομέα για τον πρώτο χρόνο εφαρμογής της αύξησης του συντελεστή ΦΠΑ υπολογίζονται από 415εκατ ευρώ έως 680εκατ ευρώ.

- Η συνολική αύξηση εσόδων από το ΦΠΑ των ξενοδοχείων θα ανέλθει μέχρι τα 200εκατ ευρώ το 2015.

3.3. ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΥΞΗΣΗΣ ΤΟΥ ΦΠΑ ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Η μεταβολές των συντελεστών του ΦΠΑ έχει αρνητικές συνέπειες για τις επιχειρήσεις. Οι αυξήσεις των συντελεστών του ΦΠΑ σε συνδυασμό με την θέσπιση νέων φορολογικών βαρών και πλειάδα φορολογικών μεταρρυθμίσεων που επιβάρυναν δυσανάλογα τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις είχαν σαν αποτέλεσμα να επηρεάσουν την εγχώρια παραγωγή, να μεταβάλλουν τα καταναλωτικά πρότυπα και να οδηγήσουν σε ακύρωση του οικονομικού προγραμματισμού τους. Ακόμα με την αύξηση του ΦΠΑ θα αυξηθεί η παραβατικότητα, η φοροδιαφυγή και εισφοροδιαφυγή πράγμα που σημαίνει ότι θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στην επιχειρηματικότητα και κατά επέκταση στα έσοδα του κράτους. Επιπλέον θα πρέπει να τονιστεί ότι η αύξηση του ΦΠΑ θα έχει επιπτώσεις και στην παραγωγική λειτουργία της βιομηχανίας ειδών διατροφής, που εκ των πραγμάτων θα γνωρίσει κάμψη της ζήτησης, κυρίως δε στους τομείς αυτούς που παράγουν και υψηλές προστιθέμενες αξίες.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΦΠΑ ΣΤΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ ΤΟΥ ΕΜΟΡΙΟΥ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ

	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ 2014 ΧΩΡΙΣ ΦΠΑ	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΟ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ ΦΠΑ	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΥΞΗΣΗ ΦΠΑ	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΣΟΔΩΝ
ΣΥΝΟΛΟ ΤΡΟΦΙΜΑ/ΧΟΝΔΡΙΚΗ ΛΙΑΝΙΚΗ	34,14 ΔΙΣ ΕΥΡΩ	2,19 ΔΙΣ ΕΥΡΩ	6,15 ΔΙΣ ΕΥΡΩ	1,71 ΔΙΣ ΕΥΡΩ
ΣΥΝΟΛΟ ΛΙΑΝΙΚΗ	42,48 ΔΙΣ ΕΥΡΩ	7,82 ΔΙΣ ΕΥΡΩ	7,43 ΔΙΣ ΕΥΡΩ	-0,39 ΔΙΣ ΕΥΡΩ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	3,54 ΔΙΣ ΕΥΡΩ	230,32 ΔΙΣ ΕΥΡΩ	637,82 ΕΚ ΕΥΡΩ	407,50 ΕΚ ΕΥΡΩ
ΕΣΤΙΑΣΗ	6,25 ΔΙΣ ΕΥΡΩ	812,84 ΕΚ ΕΥΡΩ	1125 ,47 ΕΚ ΕΥΡΩ	312,63 ΕΚ ΕΥΡΩ

Πηγή Ινστιτούτο Εμπορίου και Υπηρεσιών της ΕΣΣΕΕ

Όπως φαίνεται από το παραπάνω πίνακα η αύξηση ΦΠΑ θα πλήξει τον καταναλωτή αφού θα αναγκαστεί να πληρώσει περισσότερα χρήματα για την απόκτηση κάποιου αγαθού ενώ από την άλλη πλευρά θα επωφεληθεί η κοινωνία αφού τα χρήματα που θα εισπράξει από την διαφορά είναι αρκετά. Ειδικότερα οι καταναλωτές θα έχουν επιβάρυνση με 312,63 εκατομμύρια ευρώ παραπάνω στην εστίαση ,στον τουρισμό η επιβάρυνση θα είναι 407,50 εκατομμύρια ευρώ ενώ τα καλάθι στις νοικοκυρές θα επιβαρυνθεί με 1,71 δις ευρώ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΣΥΚΡΙΣΗ ΦΠΑ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

4.1 ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΦΠΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΈΝΩΣΗ

Για όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ισχύει ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας και αυτό έχει ως αποτέλεσμα όταν διενεργούνται αγορές και πωλήσεις μέσα στο χώρο της Ε.Ε να υπόκειται σε ΦΠΑ

Τα κράτη μέλη οφείλουν να έχουν έναν κανονικό συντελεστή που θα εφαρμόζονται σε όλα ή στα περισσότερα αγαθά και υπηρεσίες. Ακόμα οφείλουν να έχουν έναν η περισσότερους μειωμένους συντελεστές ΦΠΑ οι οποίοι θα εφαρμόζονται σε μικρό αριθμό αγαθών και υπηρεσιών. Ωστόσο αυτούς τους συντελεστές δεν θα έχουν το δικαίωμα να τα καθορίζουν ελεύθερα αλλά υπάρχουν ορισμένες προϋποθέσεις

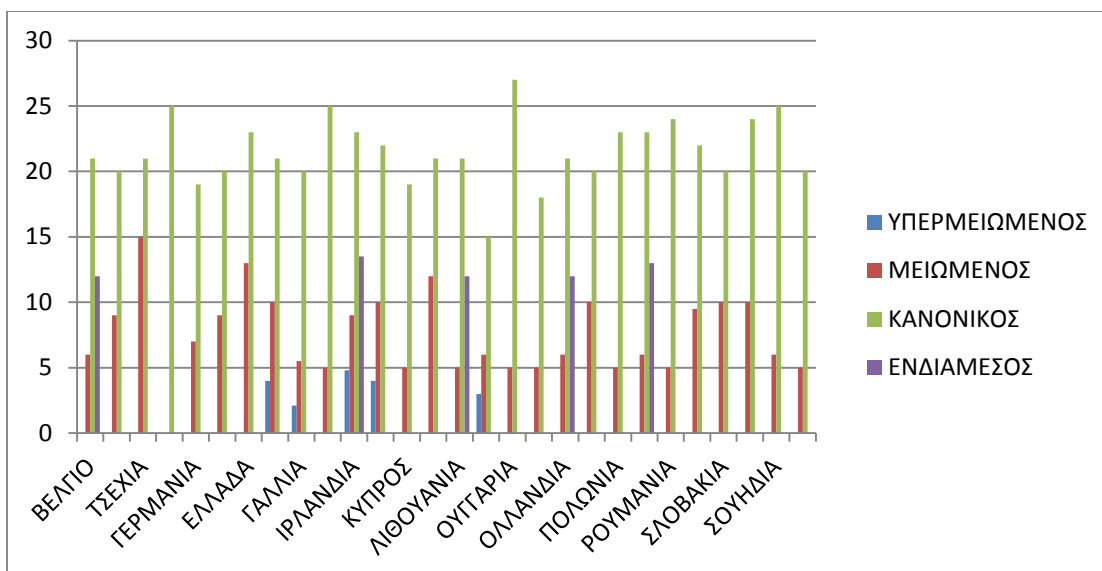
- ❖ Ο κανονικός συντελεστής δεν μπορεί να είναι κατώτερος από το 15%,αν και δεν υπάρχει ανώτατο όριο
- ❖ Κανένας μειωμένος συντελεστής δεν μπορεί να είναι κατώτερος από 5%εκτος λίγων εξαιρέσεων

Η Ελλάδα κατατάσσεται στις χώρες όπου εφαρμόζονται οι υψηλότεροι συντελεστές ΦΠΑ σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες που ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ειδικότερα κατατάσσεται στην 10 θέση και έχει τέσσερις μονάδες διαφορά από το μέσο όρο του συντελεστή ΦΠΑ δηλαδή ο μέσος όρος είναι 19% και στην Ελλάδα ισχύει το 23%.

ΧΩΡΑ	ΥΠΕΡΜΕΙΩΜΕΝΟΣ	ΜΕΙΩΜΕΝΟΣ	ΚΑΝΟΝΙΚΟΣ	ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΣ
ΒΕΛΓΙΟ	-	6/12	21	12
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ		9	20	-
ΤΣΕΧΙΑ	-	15	21	-
ΔΑΝΙΑ	-	-	25	-
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	-	7	19	-
ΕΣΘΟΝΙΑ	-	9	20	-
ΕΛΛΑΔΑ	-	6.5/13	23	-
ΙΣΠΑΝΙΑ	4	10	21	-
ΓΑΛΛΙΑ	2.1	5.5/10	20	-
ΚΡΟΑΤΙΑ		5/13	25	-
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	4.8	9/13.5	23	13,5
ΙΤΑΛΙΑ	4	10	22	-

ΚΥΠΡΟΣ	-	5/9	19	-
ΛΕΤΟΝΙΑ	-	12	21	-
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	-	5/9	21	12
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	3	6/12	15	-
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	-	5/18	27	-
ΜΑΛΤΑ	-	5/7	18	-
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	-	6	21	12
ΑΥΣΤΡΙΑ	-	10	20	-
ΠΟΛΩΝΙΑ	-	5/8	23	13
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	-	6/13	23	-
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	-	5/9	24	-
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	-	9,5	22	-
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	-	10	20	-
ΦΙΛΑΝΔΙΑ	-	10/14	24	-
ΣΟΥΗΔΙΑ	-	6/12	25	-
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	-	5	20	-

<http://www.naftemporiki.gr/finance/story/960814/ebdomos-upsiloteris-o-ellinikos-fpa>

Οι χώρες που εφαρμόζουν πιο υψηλούς συντελεστές ΦΠΑ είναι η Ουγγαρία με 27%, η Δανία ,η Κροατία και η Σουηδία με 25% καθώς και η Φιλανδία με τη Ρουμανία που έχουν συντελεστή 24% όπως φαίνονται στον παραπάνω πίνακα.

Πολλές είναι οι χώρες που εφαρμόζουν υπέρ μειωμένους συντελεστές 6.5% όπως η Γαλλία που εφαρμόζει συντελεστές 2,1% και 5,5%, η Ισπανία και η Ιταλία που εφαρμόζει 4%, το Λουξεμβούργο εφαρμόζει 3% και στην Ελλάδα καταργείται το 6.5%

Η Ελλάδα δεν είναι η μοναδική χώρα όπου εφαρμόζει χαμηλό συντελεστή ΦΠΑ στις υπηρεσίες εστίασης και διαμονής για να αυξήσει την ανταγωνιστικότητα του τουριστικού προϊόντος. Ειδικότερα στο Βέλγιο, Ολλανδία και Πορτογαλία στο χώρο της διανομής υιοθετούν τον συντελεστή 6% και στο Λουξεμβούργο τον συντελεστή 3% σε σχέση με την Ελλάδα που έχει 6.5% συντελεστή ΦΠΑ. Ακόμα σε πολλές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως Κύπρο , Πολωνία , Βουλγαρία, Εσθονία Μάλτα και Γερμανία ισχύουν συντελεστές κάτω από 10%. Επιπρόσθετα χαμηλοί συντελεστές σε χώρες όπως Γαλλία, Ισπανία ,Ολλανδία, Σουηδία, Βέλγιο ισχύουν και στο χώρο της εστίασης

Τα έσοδα από ΦΠΑ ως προς το ΑΕΠ έφταναν το 2012 στο 7,1%, όταν ο μέσος όρος του ΟΟΣΑ ήταν στο 6,6%. Για το 2015, προβλέπεται ότι τα έσοδα από ΦΠΑ θα φτάσουν

στο 7,8%, όπως προκύπτει από τον κρατικό προϋπολογισμό (σ.σ. προβλέπονται έσοδα 14,4 δισ. ευρώ με το ΑΕΠ στα 185 δισ. ευρώ). Αυτή θα είναι μια επίδοση υψηλότερη από τις περισσότερες χώρες του ΟΟΣΑ μεταξύ των οποίων η Γαλλία, η Ισπανία και η Γερμανία

Η αύξηση του συντελεστή ΦΠΑ έχει πολλές επιπτώσεις στο τομέα του τουρισμού όπως αναφέραμε και πιο πάνω. Έτσι ως εναλλακτική λύση, είχε προταθεί μάλιστα η θέσπιση ενιαίου συντελεστή σε όλη τη χώρα (19%), με εξαίρεση το «τουριστικό πακέτο» (εστιατόρια και ξενοδοχεία) για το οποίο θα μπορούσε να υιοθετηθεί χαμηλότερος φόρος (9%). Το βασικό επιχείρημα των συντακτών της μελέτης του ΔΝΤ ήταν ότι η εφαρμογή έξι συντελεστών στην Ελλάδα ευνοεί τη φοροδιαφυγή, καθώς οι επιχειρήσεις έχουν τη δυνατότητα να αγοράζουν τις προμήθειές τους με υψηλό συντελεστή (π.χ. 23%) και να πωλούν στους δικούς τους πελάτες με χαμηλό συντελεστή (π.χ. 16%), εξασφαλίζοντας δικαίωμα στην επιστροφή φόρου.

Μοντέλα αντίστοιχα με αυτό της Ελλάδας υιοθετούν και άλλες χώρες, με την έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να τα απαριθμεί ένα προς ένα

- Η Πορτογαλία εφαρμόζει μειωμένους συντελεστές τόσο στον «τουριστικό παράδεισο» της Μαδέρας όσο και στις Αζόρες, το δυτικότερο σημείο της Ευρώπης. Οι συντελεστές φτάνουν να είναι μειωμένοι ακόμα κατά πέντε ποσοστιαίες μονάδες

- Η Ισπανία έχει αναπτύξει ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς στις Κανάριες Νήσους, στη Θεούτα (πόλη ακριβώς απέναντι από το Γιβραλτάρ) και στη Μελίγια, παράλια πόλη στη βόρεια ακτή της Αφρικής, η οποία αποτελεί ισπανικό έδαφος.

- Η περιοχή του Λιβίνιο στην Ιταλία αποτελεί «παράδεισο του ΦΠΑ» από τον 16ο αιώνα, καθώς ο φόρος προστιθέμενης αξίας δεν επιβάλλεται καν. Η Καμπιόνε ντ' Ιτάλια, δήμος της επαρχίας του Κόμο, είναι γνωστή πόλη όχι μόνο για τον μηδενικό ΦΠΑ αλλά και για το χαλαρό καθεστώς φορολόγησης του τζόγου (στην πόλη λειτουργεί καζίνο). Αντίστοιχα, βάσει της κοινοτικής οδηγίας του ΦΠΑ θεωρούνται «τρίτα εδάφη», τα οποία δεν υπόκεινται σε ΦΠΑ, τα ιταλικά ύδατα της λίμνης του Λουγκάνο.

- Η Γερμανία δεν επιβάλλει καθόλου ΦΠΑ στη νήσο της Ελιγολάνδης (είναι δύο νησίδες στη Βόρεια Θάλασσα που ανήκουν στο κρατίδιο Σλέσβιχ Χόλσταϊν). Αν και κατοικείται από μόλις 1.500 κατοίκους, θεωρείται ένα από τα γνωστότερα Duty Free στην Ευρώπη, καθώς τα πλοία από και προς τη στεριά περνούν μέσα από τα διεθνή ύδατα. Πόλη 1.500 κατοίκων με μηδενικό ΦΠΑ είναι και το Μπίσινγκεν στα γερμανοελβετικά σύνορα.

- Στη Δανία, τα νησιά Φερόες και η Γροιλανδία δεν θεωρούνται έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γι' αυτό δεν εφαρμόζεται ΦΠΑ στις συγκεκριμένες δύο περιοχές.

- Στη Γαλλία υπάρχει ειδικό καθεστώς στα γαλλικά υπερπόντια διαμερίσματα πλην της Γαλλικής Γουιάνας, δηλαδή σε Γουαδελούπη, Μαγιότα, Μαρτινίκα και Ρεϊνιόν. Εφαρμόζονται συντελεστές της τάξεως του 2,1% και 8,5%. Στην Κορσική εφαρμόζονται συντελεστές ανάλογα με το προϊόν ή την υπηρεσία που κυμαίνονται από 0,9% έως 20%.

«Εδαφικές προσαρμογές», όπως λέγονται, ισχύουν επίσης σε περιοχές της Κύπρου (Δεκέλεια και Ακρωτήρι) όπως και στις νήσους Ωλαντ που βρίσκονται στη Φινλανδία. Η Αυστρία εφαρμόζει ειδικό συντελεστή 19% στο Junkholz και στο Mittelberg.

4.2 ΤΑ ΕΛΛΕΙΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΦΠΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

Η Ελλάδα έχει το τέταρτο μεγαλύτερο έλλειμμα ΦΠΑ μέσα στα κράτη-μέλη της ευρωπαϊκής ένωσης.

Η τελευταία μελέτη για το έλλειμμα ΦΠΑ που δημοσίευσε η Επιτροπή ,έδειξε απώλεια εσόδων ύψους 177 δις ευρώ περίπου λόγω μη συμμόρφωσης με τους κανόνες ή μη είσπραξης του φόρου 2012.Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στο 16% των συνολικών αναμενόμενων εσόδων ΦΠΑ 26 κρατών μελών. Η μελέτη για το έλλειμμα ΦΠΑ περιέχει λεπτομερή στοιχεία για τη διαφορά ανάμεσα στο οφειλόμενο και το πραγματικά εισπραχθέν ποσό ΦΠΑ για τα 26 κράτη μέλη τις Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2012.Επίσης

παρουσιάζονται οι κυριότερες τάσεις του ελλείμματος ΦΠΑ, καθώς και ανάλυση των επιπτώσεων της οικονομικής συγκυρίας και των αποφάσεων πολιτικής στα έσοδα ΓΠΑ.

Το έλλειμμα ΦΠΑ είναι η διαφορά ανάμεσα στα αναμενόμενα έσοδα ΦΠΑ κατά τα ποσά ΦΠΑ που εισπράττουν πραγματικά οι εθνικές αρχές. Παρόλο που η μη συμμόρφωση με τους κανόνες αποτελεί σίγουρα σημαντική αιτία γι' αυτή την υστέρηση εσόδων, το έλλειμμα ΦΠΑ δεν οφείλεται μόνο στην απάτη. Η μη καταβολή του ΦΠΑ οφείλεται επίσης ,μεταξύ άλλων σε πτωχεύσεις αφερεγγυότητα, στατιστικά σφάλματα ,καθυστερημένες πληρωμές και φοροαποφυγή . Το 2012 τα χαμηλότερα ελλείμματα ΦΠΑ καταγράφηκαν στις Κάτω Χώρες (5% των αναμενόμενων εσόδων), στη Φιλανδία 5%, στο Λουξεμβούργο 6%.Τα μεγαλύτερα ελλείμματα σημειώθηκαν στην Ρουμανία(44% των αναμενόμενων εσόδων ΦΠΑ ,στη Σλοβακία (39%) και στη Λιθουανία (36%).

Το διάστημα 2011-2012 ,σε έντεκα κράτη μέλη το έλλειμμα ΦΠΑ μειώθηκε ,ενώ σε 15 κράτη αυξήθηκε. Η Ελλάδα παρουσίασε τη μεγαλύτερη βελτίωση μεταξύ του 2011 9,1 δις ευρώ και του 2012 6.6 δις ευρώ, μονολότι εξακολουθεί να είναι ένα από τα κράτη με το μεγαλύτερο έλλειμμα ΦΠΑ 33%.

Παρακάτω παρατίθεται ένας πίνακας όπου εμφανίζονται όλες οι χώρες κράτη μέλη και γίνεται η σύγκριση 2011-2012

Χώρα	2011				2012			
	Έσοδα	VTTL	Έλλειμμα ΦΠΑ	Έλλειμμα ΦΠΑ %	Έσοδα	VTTL	Έλλειμμα ΦΠΑ	Έλλειμμα ΦΠΑ %
AT	23.447	27.009	3.563	13 %	24.563	27.807	3.244	12 %
BE	26.019	29.669	3.650	12 %	26.896	29.887	2.991	10 %
BG	3.362	4.434	1.073	24 %	3.739	4.697	957	20 %
CZ	11.246	13.602	2.356	17 %	11.377	14.644	3.267	22 %
DE	189.920	211.834	21.914	10 %	194.040	215.997	21.957	10 %
DK	23.870	25.916	2.047	8 %	24.422	26.563	2.141	8 %
EE	1.363	1.577	214	14 %	1.508	1.763	255	14 %
ES	56.009	68.913	12.904	19 %	56.125	68.537	12.412	18 %
FI	17.020	17.913	893	5 %	17.640	18.545	905	5 %
FR	140.558	163.417	22.859	14 %	142.499	168.082	25.583	15 %
GR	15.028	24.213	9.185	38 %	13.713	20.364	6.651	33 %
HU	8.516	11.252	2.736	24 %	9.084	12.055	2.971	25 %

IE	9.755	11.093	1.338	12 %	10.219	11.482	1.263	11 %
IT	98.456	143.916	45.460	32 %	95.473	141.507	46.034	33 %
LT	2.444	3.820	1.377	36 %	2.521	3.957	1.436	36 %
LU	2.792	2.937	145	5 %	3.064	3.268	204	6 %
LV	1.374	2.186	812	37 %	1.570	2.389	818	34 %
MT	520	733	213	29 %	536	777	241	31 %
NL	41.610	43.255	1.645	4 %	41.699	43.699	2.000	5 %
PL	29.843	36.798	6.955	19 %	27.881	37.198	9.317	25 %
PT	14.265	16.083	1.819	11 %	13.995	15.223	1.228	8 %
RO	11.412	20.382	8.970	44 %	11.212	20.053	8.841	44 %
SE	36.631	38.043	1.412	4 %	37.861	40.748	2.886	7 %
SI	2.996	3.277	282	9 %	2.889	3.160	270	9 %
SK	4.711	7.015	2.304	33 %	4.328	7.114	2.787	39 %
UK	130.683	145.724	15.041	10 %	142.943	159.501	16.557	10 %
Σύνολο (EE- 26)	903.848	1.075.015	171.167	16 %	921.798	1.099.018	177.220	16 %

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-1187_el.htm

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η αύξηση των συντελεστών φορολογίας δεν συντελεί οπωσδήποτε στην αύξηση των δημοσίων εσόδων. Στην Ελλάδα οι εισπράξεις από έμμεσους φόρους (ΦΠΑ) παραμένουν σταθερές μολονότι οι συντελεστές έχουν αυξηθεί. Τα έσοδα από το ΦΠΑ τα τελευταία χρόνια παραμένουν στο 16% ενώ ο συντελεστής έχει αυξηθεί από 19% στο 23%. Αντίθετα στη Γερμανία, με τον συντελεστή του ΦΠΑ στο 19% τα έσοδα φτάνουν στο 19,8 των εσόδων. Αυτό σημαίνει ότι η Ελλάδα εισπράττει έσοδα από ΦΠΑ σαν να είχε το συντελεστή στο 16-17% και η Γερμανία σαν να ήταν ο συντελεστής στο 20%.

Στην πρόσφατη έκθεση της για την νομισματική πολιτική το 2013-2014 η Τράπεζα της Ελλάδος παρατηρεί ότι η αποδοτικότητα του ΦΠΑ μειώνεται τα τελευταία χρόνια παρά την αύξηση του. Σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδας αιτία αυτής της ασυμβατότητας είναι ο οικονομικός κύκλος, δηλαδή αν αυξάνεται ή όχι το μέγεθος της οικονομίας. Όταν αυξάνεται το ΑΕΠ αυξάνονται τα φορολογικά έσοδα και το αντίστροφο. Επίσης, σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδας υπάρχει σημαντική σχέση μεταξύ φορολογικών ελέγχων και φορολογικών εσόδων και όσο πιο αναποτελεσματικός ο μηχανισμός της πάταξης αυτής τόσο μεγαλύτερη είναι η φοροδιαφυγή. Οπότε η αύξηση του ΦΠΑ χωρίς την ενίσχυση και τον εκσυγχρονισμό του φορολογικού μηχανισμού οδηγεί σε πολλαπλασιασμό της φοροδιαφυγής.

Επίσης, σύμφωνα με την Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τον χρόνο υστέρησης της εισπραξιμότητας ΦΠΑ στις χώρες της Ε.Ε η αύξηση του ΦΠΑ κατά μια ποσοστιαία μονάδα οδηγεί σε μείωση 0,7 του συντελεστή συμμόρφωσης των επιχειρήσεων και σε περιόδους ύφεσης και χαμηλής οικονομικής επίδοσης οδηγεί σε χαμηλότερα φορολογικά έσοδα.

Η εφαρμογή της αυξομείωσης των συντελεστών του ΦΠΑ δύναται να οδηγήσει στον πολλαπλασιασμό της φοροδιαφυγής και στη μείωση των δημοσίων εσόδων γι' αυτό απαιτείται ειδική μελέτη για τις επιπτώσεις της εφαρμογής τους στην περίπτωση της αλλαγής των τιμών τους.

1.ΕΝΤΥΠΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1.ΓΚΛΕΖΑΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, (2007), ΦΠΑ –ΤΑ ΔΥΣΚΟΛΑ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ, ΑΘΗΝΑ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΓΚΛΕΖΑΚΟΣ.
- 2.ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, (2013), ΦΠΑ- ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΡΙΩΝ.
- 3.ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, (2011), ΦΠΑ- ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΡΙΩΝ.
- 4.ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, (2015), ΦΠΑ- ΑΝΑΛΥΣΗ- ΕΡΜΗΝΕΙΑ, ΑΘΗΝΑ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ.
- 5.ΤΟΤΣΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ,(2010) ΚΩΔΙΚΑΣ ΦΟΡΟΥ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ, ΑΘΗΝΑ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΜΙΣΟΣ.

2.ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1.www.taxheaven.gr taxheaven(2015) <<ΝΟΜΟΣ ΥΠ ΑΡΙΘ>>
- 2.www.wikiredia.gr ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑ ΦΟΡΟΣ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ
- 3.www.naytemporiki.gr ΠΙΝΑΚΕΣ ΦΠΑ ΕΥΡΩΠΑΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ
- 4.www.forologikanea.gr ΠΙΝΑΚΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

3.ΦΕΚ

- 1.Ν.3833/2015 ΜΑΡΤΙΟΣ 2010(ΦΕΚ 40) ΑΡΘΡΟ 12,20
- 2.Ν 3899/17 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2010 (ΦΕΚ 212) ΑΡΘΡΟ 4
- 3 Ν.3986/1 ΙΟΥΛΙΟΣ 2011 (ΦΕΚ 180) ΑΡΘΡΟ 34

4 N 4093/12.11.2012 ΑΡΘΡΟ 9

5.N 4172/2013 ΑΡΘΡΟ 74(ΠΟΛ 1189/2013)

6.ΠΟΛ 1214 ΑΡΘΡΟ 1,4

7 N 4281/2014 ΑΡΘΡΟ 39 (ΠΟΛ 1126/2015)

8.N 4344.2015 ΑΡΘΡΟ 1,2